

JEZUS WEENDE

door

C. Struys

Zwijndrecht

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2006

Lezen: Psalm 69.

INLEIDING.

In schrille tegenstelling met ons gezond christendom, zullen zij, die de geestelijke zee bevaren, niet verschoond blijven van rouw en droefenis, omdat de zee van zonde en vijandschap, onmededoogzaam hard en wreed is. Vooral voor degenen, die met Jona niet meer mee kunnen doen, omdat zij ontdekt worden aan hun ziekelijk bestaan voor God en mensen. God geeft Zijn kinderen over aan het geweld van zonde en ongeloof, laat alles hun tegenlopen, door een ieder veracht, omdat zij in zichzelf stof op stof, en aarde op aarde zouden worden. Dit is de uitdrukkelijke wilsbeschikking Gods, en de overzijde van de oceaan der bevinding, het einde van de bittere lijdensweg door de zee, die de geestelijke zeeman moet doorwaden; omdat het de wil van God is, dat het schepsel er buiten zal vallen, gelijk Jona ons komt te leren.

Vlees en bloed, dat bestaat uit onze wil, onze wijsheid, onze gedachten, onze kracht, zal het koninkrijk Gods niet kunnen beërven, geen eer behalen, en daarom zal het gekruisigd moeten worden. Maar dit zal bloed en tranen kosten, omdat wij het vlees zo lief hebben en behouden willen.

Wij wensen in deze inleiding allereerst voor uw ogen te onderscheiden, welke droefheid zaligmakend door God wordt gewerkt, en alzo het hart voor God verbetert. Want er is ook een droefheid welke uit onszelf opkomt, het hart voor onszelf, maar niet voor God verbeteren zal. Er is een droefheid naar de wereld, maar die werkt de dood, en er is een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid teweeg zal brengen. En die tranen zal de Heere tellen en in Zijn fles vergaderen, omdat dit kostelijke parelen voor Hem zijn.

Een droefheid naar de wereld kan ook een diepe en pijnlijke smart zijn, zelfs een oorzaak worden van onzen lichamelijke dood, en dat deze toch niet zaligmakend is, ons zal doen verloren gaan, omdat het geen smart is om de zonde zelf, de wortel der ellende, maar over de wrange vruchten en gevolgen daarvan, dus over het bittere gewas, dat wij zelf gezaaid hebben. Die vruchten kunnen zelfs ook zonde zijn, die ons verdriet veroorzaken, b.v. een moeder kan een zoon of dochter hebben, die zeer slecht oppast, veel schuld maakt, of een slechte naam over het gezin verwekt, zodat zij er veel verdriet over heeft, en dat het dan toch nog gaat, om ónze naam en om óns geld, dat met dit alles schade lijdt, maar niet over de zonde zelf, waarmede wij God verdriet aandoen.

Over de gevolgen van onze de val in Adam kunnen wij soms gebukt gaan, en bittere tranen schreien, want daar zijn wij een vijand van, daar kunnen niet tegen en wij willen van het onze geen afstand doen. Maar dat alles is toch het eigendom des Heeren, en voor ons een tijdelijk bezit. Wij kunnen dit goed verstaan, want wij zijn niet tot lijden geschapen, maar wij kunnen het niet goed noemen, er geen grond van maken voor de eeuwigheid, want deze droefheid getuigt dat wij het met Gods weg en wil niet eens zijn, daar Hij toch alleen weet welke weg voor ons nuttig en goed is.

Deze droefheid is vleselijk, omdat zij uit het vlees geboren is, en wat uit vlees geboren is, is in vijandschap tegen God. Want dit vlees wil wel gestreeld en verzadigd worden, maar voor God niet het minste schade of verlies lijden, menende, dat God ons dan onrecht aandoet.

God heeft ons vele weldaden geschonken, ja, Hij heeft de aarde aan de kinderen der mensen gegeven, maar toch niet voor eeuwig, want alles heeft een door God bestemde tijd, dus wanneer het Hem belieft, om het ons weer te ontnemen, wie zal dan naar

recht God van onrecht kunnen beschuldigen? Hij doet Zijn zoon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen, zodat Zijn hand al wat er leeft, verzadigd. Maar Hij heeft Zijn Woord gegeven, waarin Hij ons waarschuwt, dat wij ons hart niet op dit alles zetten en ijdel worden, wanneer het vermogen aanwast. Maar onze natuur weigert om deze waarschuwing te aanvaarden, wij willen niets loslaten en zo zijn wij teleurgesteld, soms smartelijk bedroefd, wanneer het geliefde ons toch ontnomen wordt. Want God gaat in de wereld door, daar dit Zijn regering en voorzienig bestuur komt te eisen.

Wij mogen er wel rekening mee houden, dat de Heere ook geen baas meer is over Zichzelf, want Hij is tegenover Zichzelf Zijn woord kwijt, heeft dit Woord ook aan Zijn volk gegeven. En wanneer het nu niet zou gaan, zoals dat Woord ons aangeeft, zou God dan rechtvaardig zijn?

Alles te samen gevat, is de droefheid over de gevolgen der zonde dus een smart over het verlies van ons leven, want in alles vinden wij ons leven, hetzij wij vast zitten aan wereldse of Godsdienstige zaken, of wij dit leven in onszelf of in God gevonden hebben, en dit leven zal God op aarde doden, omdat alleen waarachtig leven gevonden wordt in de Godmens, Christus Jezus.

Droefheid naar de wereld betekent: droefheid naar de geest van de wereld, en naar de zin van ons arglistig hart, maar het is niet naar de Geest van Christus, en niet naar de wil van God, daar Hij ons tijdelijk wil verwonden en slaan, om ons voor eeuwig te genezen van onze dodelijke kwaal. Deze droefheid verbetert ons hart niet voor God, maar verhardt en verstokt het, zoals wij zien bij Farao, die na elk berouw steeds verharder en vijandiger werd, en Gods volk niet liet trekken, zoals wij ook bij Saul gewaar worden, in betrekking tot David.

Omdat het geslacht der mensen geen oog heeft voor de wortel der zonde, daarom heeft de wereld bijna zesduizend jaren zich afgesloofd, om met het snoeimes van de wet, de gevolgen van de zonde af te snijden. Maar nog steeds wordt het ellendiger op aarde, en onder de mensen, van welk geslacht zij ook behoren; neemt er het geslacht van Gods kinderen maar bij.

Christus zeide, wanneer zij dan toch de wereld wilden verbeteren en beschaven: *maakt de boom goed, en dan zal de vrucht ook goed wezen*. Maar men werkt en slooft, om de vrucht weg te maken, niet beseffende, dat snoeien juist de wasdom van die kwade boom nog bevordert, zodat er straks geen doen meer aan is vanwege de overvloed van slechte en stinkende druiven. En door de teleurstelling, aan die strijd verbonden, ontstaat de droefheid naar de wereld, men zoekt dan de oorzaak overal. Dan geeft men die of dat de schuld, maar de ware oorzaak ontdekt men niet, omdat men dan bij zichzelf moet zoeken, en dat doet een mens nooit.

Als ons oog daarvoor niet wordt ontsloten, dan geven wij, heimelijk of openbaar de Heere de schuld van zonde en ellenden, maar dan loopt ons leven op een grote mislukking uit, want de oorzaak van alles ligt in en bij ons, en geenszins bij een ander.

Wanneer de Heere echter de pijl van schuldbesef in ons hart komt af te schieten, dan storten wij getroffen en verslagen neer, want dan sterven wij aan ons rechtsgevoel, omdat wij dan de man van de schuld worden, maar dan kan hij God geen ongerijmdheid meer toeschrijven, wanneer Hij ons ontnemt wat Zijn wettig eigendom is. En die pijl moet telkens weer zijn ziel doordringen. Maar is deze oorsprong der ellende nog voor ons verborgen, dan is de zonde nog dood, en de schuld onzichtbaar, en dan spreken wij over recht en eigendom, zetten ons in het harnas tegen alles, wat dit bezit wil betwisten, en ons ontnemen willen. Maar het gevaarlijkste van alles is nog, dat wij de valse mening omdragen, dat God het in Zijn Woord zo van ons verlangt.

Er stond eens te lezen op de muren van Rusland: *God is de oorzaak van het kwaad!* en: *Godsdienst is opium voor het volk!* Maar lezers, zou u de Heere eens daarmee een genoegen willen doen, om deze God ontorende woorden eens te gaan zoeken op de wanden van uw eigen hart, al bent u dan soms Hervormd of Gereformeerd van beginsel en geloof?

Met de droefheid naar de wereld, gaan wij dan ook naar de wereld, en die wereld vinden wij overal, zelfs bij Gods kinderen. En dan zoeken wij bij die wereld hulp en troost, klagen aan hun onze nood en gemis, maar keren ons zelf af van de Springader des Levens, van de Put der levende wateren, om ons bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden. Van deze wereldse droefheid is veel te zeggen, en Gods kinderen worden er mee bekend gemaakt, want die droefheid naar de wereld is ook hun eigendom. Velen maken van deze valse tranen een grond voor de eeuwigheid, hoewel dit Gods kinderen niet zal vergund worden.

Droefheid naar de wereld, is bindend áán de wereld, zoals wij zien bij sterfgevallen, dat er soms mensen zijn, die voorheen in vijandschap met elkander leefden, dat zij op zulk een sterfhuis met elkander wenen, om daarna weer in betere verstandhouding met elkaar te verkeren.

Dat treuren is bedekte vijandschap, waarmede wij eigenlijk zeggen en vragen, waarom nu juist óns dit onheil moet treffen en dit ongeluk moest overkomen, en dan verstaan wij niet, waaraan wij dit verdiend hebben, terwijl een ander ongestraft zijn leven verzondigd. Zo zijn wij dan vijandig en opstandig tegenover Hem, in Wie het onrecht nooit is gevonden.

De droefheid naar God is van een ander maaksel, want zij verbetert het hart voor God, in een onberouwelijke keuze tot algehele vernieuwing van het leven omdat het ontstaan is uit oprecht schuldgevoel, en door de ontdekking van de oorsprong der ellende in onszelf. Dan gaat het niet om de straf, niet om de gevolgen van de zonde, maar over de zonde zelf, over hetgeen wij de Heere hebben aangedaan, de Heilige Geest, Die wij bedroeven en altijd weerstaan, door Hem arbeid en moeite te maken door onze zonde. *Zodat het is: wij verdienen straf waardig hetgeen wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.* Dan is de mens gebroken en bedroefd, niet over zijn verlies, maar dat hij een verenigd hart jegens God mist, dat hij zo menigmaal God ongerijmdheid toeschrijft, nog zo vast zit aan het vergankelijke van deze aarde en zich zelve niet aan Hem toevertrouwt in leven en in sterven beiden. zodat het nog een wonder is, dat God hem niet alles ontnomen heeft.

Deze droefheid is niet van de aarde, maar wordt door Gods Geest in het hart gewerkt, en dan gaan wij verliezen en missen, wat God in ons verloren is, en dat is een hart, voor Jezus, Die ons toeroept: *Zoon of dochter, geef Mij uw hart!* En dat wij daar nu geen hart voor hebben, want wij kunnen er geen afstand van doen, omdat wij dan sterven moeten.

Wanneer de Heere Zijn volk iets komt te ontnemen, dan zijn zij evengoed geneigd tot alle kwaad, en dan wordt de droefheid der wereld ook wel bij hen bespeurd, en daarom kennen zij ook een tijd, dat zij de oordelen Gods nog trachten af te bidden, de slaande hand Gods afweren en zeggen: *wat doet Gij?* Dan zijn ook zij in de strijd, om de harde gevolgen van de zonde tegen te gaan, onder het oordeel uit te vluchten, menende, dat dit hun plicht is, en God het waardig is, zodat het dan toch een strijd is, wel in onverstand, maar toch in de liefde des harten, tot Gods geboden en inzettingen. Maar als het geloof eens doorwerkt, dan zien zij een ogenblik, dat God in Zijn recht staat, en zij het verdiend hebben, als God hun soms zware verliezen doet lijden, zodat

de tranen over de gevolgen omslaan in tranen van waar berouw, over hun verkeerde hart, dat zij hun zondig bestaan nog zó liefhebben, dat zij het niet eens kwijt willen. Dan willen zij niet terug hebben wat God hun ontroofd heeft, want het geloof maakt vlakke in ons hart, zodat het ons doet berusten in Gods heilige wil en ons doet uitroepen: *ik weet, dat Gij mij uit getrouwheid verdrukt hebt en dat Uw gerichten waarheid zijn.* Ik denk aan David, de man naar Gods hart, hoe hij zeven dagen op de aarde heeft gelegen als een voorwerp van ellende, biddende en worstelende om behoudenis voor zijn kind, dat hij in een onwettige weg met Bathseba verkregen had. Toen echter de dood van de dat kind was ingetreden, was het plotseling met des konings gesteldheid anders geworden, zodat hij zelf het woord tot zijn knechten kwam te richten, vragende, *of het kind dood was?* Waarna hij zich ging wassen, zalven en brood eten, om dan af te gaan naar Gods huis en tempel, om de Heere te aanbidden. Dit was een bewijs, dat hij het met Gods weg was eens geworden en gezien had dat de Heere het goed met hem bedoelde, zodat hij verwaardigd is geworden om te geloven dat God dit kind tot Zich genomen had, want hij riep uit: *hij zal tot mij niet wederkeren, maar ik zal tot hem wederkeren.*

Door zulke geloofsbeproevingen met haar gunstige gevolgen, kunnen Gods kinderen de oordelen niet meer afbidden, zich er niet meer tegen mobiliseren of wapenen, de banden straks niet meer ontvluchten, want dan vinden zij de oorzaak en schuld bij zichzelf, verliezen hun recht ten leven, zodat het een wonder is, dat zij er nog zijn. Dan worden zij bedroefd om de Heere, dat Hij zulke harde wegen met hen moet inslaan en dat God dit doet met een schreiend hart en dat zij nooit willen wat God wil en nooit laten wat God mishaaft, zodat zij altijd verkeerd zijn. Deze droefheid zijn maar ogenblikjes, maar verbeteren het hart voor God. Hoewel zulk een mens dit niet durft te geloven, want hun zonden worden dagelijks groter, de misdaad meerder, hun breuk ongeneeslijker, zalig worden onmogelijker, en zij gaan ervaren dat alle ellende uit hun eigen verdorven bestaan voortkomt.

Deze droefheid keert zich niet tot de wereld, ook niet tot de kerk, maar richt zich tot God en is daarom naar de wil van God, maar groeit niet in onze zoutgroeve, doch wordt door God gewerkt, want Hij wordt alleen in Zijn eigen werk bevredigd en verheerlijkt. Zulke tranen zijn gelijk de dauwdruppels en de regen des hemels, die de Heere bij tijden over Zijn arm volk uitstort, en dan worden zij weer in damp opgenomen, zoals de profeet het uitdrukt in deze woorden: *Hij doet de dampen opklimmen van het einde der aarde.* Zodat alles wat van God komt, ook weer tot Hem wederkeren zal.

Deze droefheid zegt meer dan een gebed bestaande uit een ijdel verhaal van woorden, zoals wij wensen te overdenken, wanneer wij u gaan schrijven over des zeemans gebed, omdat wij verstaan zullen: *het gebed des rechtvaardigen vermag veel.*

Wij vragen uwe aandacht voor het woord onzer tekst, beschreven in het evangelie van Johannes, hoofdstuk elf, daarvan het vijf en dertigste vers, waar wij lezen:

JEZUS WEENDE

Waarde lezers!

In dit boekje wensen wij u aan te tonen dat God geen vrolijke en opgesmukte kinderen heeft, die daarheen treden alsof hun voeten gebonden waren, die wel over het evangelie der vrijheid spreken, maar vastgebonden zijn aan de godsdienstige keten van satan, waaraan zij maar rondlopen en niet vorderen. Maar dat God een volk heeft

dat in de rouw is door verlies op verlies, maar dat dit hun nu juist uit de boeien zal brengen, zodat het wel zal wezen: *duizend zorgen, duizend doden, kwellen mijn angstvallig hart*. Maar óók : *de Heere heeft mij ruimte gemaakt*.

De zaken van Gods kant bekeken, dan is er wel overvloedige reden om verheugd en blijde te zijn, want alles is door Christus vervuld. Maar die reden is zo menigmaal voor de moede pelgrimreiziger verborgen, zodat de dagen der duisternis vele zijn en dan gaan zij als een beeld daarheen.

De geestelijke zeeman zal duchtig kennis maken met de rusteloze golven der zee en met het ongeloof des harten om in die weg alles te verliezen, wat geen God en Christus is en zelfs het allerdierbaarste zal verloren gaan, want de Heere heeft het van node. En dan zal het wezen:

*'k Heb mijn tranen onder 't klagen,
tot mijn spijze dag en nacht.*

Jezus weende.

Bij de overdenking dezer tekst bezien wij de kerke Gods:

Ten eerste: vóór het graf.

Ten tweede: op het graf.

Ten derde: in het graf.

Ten vierde: boven het graf.

Mijne lezers!

Ons tekstwoord voert ons in de geest naar een klein en geliefd huisgezin, dat woonachtig was in het kleine plaatsje Bethanië, wat enige stadions buiten Jeruzalem gelegen was. Dit kleine gezin bestond uit twee zusters en een broeder, wier namen waren: Maria, welke Jezus gezalfd heeft en Martha haar zuster, met Lazarus hun broeder. Het was wel een bijzonder gezelschap en in verhouding tot elkander was het een huisgezin, dat wij in onze dagen wel niet zo gemakkelijk zouden vinden, want alle drie waren zij wedergeboren uit onvergankelijk zaad, tot een levende hoop en door God bijzonder begunstigd en gezegend. Wanneer Jezus dan ook door Judéa moest trekken, zou Hij nooit vergeten om een bezoek in deze nederige woning af te leggen en een wijle te verpozen niet alleen, maar ook om Zijn Goddelijk onderwijs te geven. *Want Jezus had Martha, Maria en Lazarus lief.* Joh. 11 : 5.

Wij zien in dit huisgezin een afschaduwing van het scheepje van Gods kerk, om de zee van zonden, van ongerechtigheid en van oordeel over te varen, en daar de wil van een Drie-enig God te leren kennen, omdat zij hun wil en begeerte zouden verfoeien en als dwaas zouden verachten.

Wij bemerken in dit huisgezin drie standen:

- Martha stelt ons voor de bekommerde en strijdende kerk, want zij wil nog een godsdienstige houding aannemen, menende als Jezus eens op bezoek kwam, dat Hij het dan heerlijk vond om van haar gediend te worden. Ze werd zelfs kwaad op haar zuster, dat zij haar niet een handje kwam helpen in dit werk, zodat het van haar van toepassing was: *Martha, Martha, gij bekommert en verontrust u over vele dingen.*
- Maria is dieper in de woestijn der bevinding ingeleid en stelt ons voor de stille en leergierige kerk, die aan de voeten van Jezus gaat neerzitten wanneer Hij hun woning betreedt en het laagste plaatsje inneemt, om te willen leren op de school van die hoogste Leraar, gedachtig aan het woord: zijt traag om te spreken en ras om te horen

- Welke stand Lazarus hun broeder, ons voorstelt zal in deze overdenking wel duidelijk aan het licht komen, maar iets willen wij hiervan aanstippen.

Martha kon Jezus nog dienen uit haar goederen, dus in de hoogte komen en Maria kon dit niet, maar kon nog aan de voeten van Jezus zitten, dus in de laagte komen. Maar Lazarus kon geen van beiden meer volgen, want hij was aan het einde van de wet en van de profeten gekomen en stond op het punt om zijn leven te verliezen.

De dag naderde dat hij met Jezus in de dood zou gaan, met Jona overboord geworpen te worden, met Jeremia in de put gesloten en met David en zovelen zou beleven: *al Uw golven en al Uw baren zijn over mij heengegaan*, omdat zij in die weg alle droegonden in zichzelf verliezen zouden.

- Drie standen in het scheepje van Gods ware volk, zodat wij in Martha zien het kind in de genade, de jeugdige christengemeente, pas uit Egypte van het diensthuis verlost, wel wedergeboren, maar nog onbekend en onervaren in het woord der lijdzaamheid, die nog niets verschilt met de dienstknecht des huizes en nog veel verlies zal lijden en tranen zal wenen.
- Maria, die geleerd heeft wat Martha nog leren moest, om niet Jezus te dienen, maar zich door Hem te laten helpen en bedienen, om zich met God te laten verzoenen, zodat zij het beste plekje vond aan de voeten van haar Borg, omdat zij in het vrome werken de vrede had gemist.
- Lazarus zal ons leren als voorbeeld, dat wij, om Jezus recht te gewinnen, en Hem te kennen in de kracht Zijner opstanding, dat wij ons leven in de woestijn moeten verliezen, ook het leven van onze bekering, bevindingen en uitreddingen, zodat het een afgesneden zaak op aarde wordt. Deze Lazarus zou gaan sterven, tot grote droefheid van die vrouwen. Dit sterven zou zijn, ten eerste : tot verheerlijking Gods, in de Persoon van Christus; ten tweede: tot lering en blijdschap voor Lazarus en de vrouwen, en ten derde: tot een eeuwige zegen voor velen, door straks in Jezus te geloven.

Wij nemen aan, dat Lazarus de steun voor zijn zusters was, zowel naar de ziel als naar het lichaam, zodat zij beiden aan hem gehecht waren, meer nog wel, dan het God lief was, zo wij horen zullen. Maar toch was dit huisgezin een drievoudig snoer, dat niet haast zou verbroken worden.

Wij geloven niet met Rome, dat God er een menselijke stedehouder op na houdt, maar wel, dat God de meer bevestigde kerk verkiest, om de minder bevestigde kerk tijdelijk tot een hand en een voet te zijn, hun te onderwijzen in de bevindelijke waarheid, zodat Paulus tot zijn gemeente zeide: *zijt uw voorgangers gehoorzaam, want zij waken voor uw zielen*. Naomi is ons daartoe een bewijs, want zij mocht haar beide schoondochters Ruth en Orpa leren en leiden, omdat zij veel bevinding had opgedaan. Zo was het ook met Paulus die zeggen kon: *al had gij tienduizend leermeesters in Christus, toch hebt gij niet vele vaders*; want ik heb u in het evangelie van Christus geteeld. Zo zei Jezus vanaf Zijn kruis: Zoon, zie uw moeder! Om hem zo de roeping op te leggen voor Maria te zorgen, haar te steunen en te roosten in haar zwaar verlies. Zo was Lazarus hun tot steen en bemoedigt om ze voor te gaan in de weg die zij te gaan hadden. Hij was haar tot profeet, priester en koning, waardoor zij met de band der liefde aan elkander verbonden waren, delende hun smart en vreugde.

Maar wij zeiden: dit laat God tijdelijk over Zijn kerk begaan, want Hij wil onze steun en troost worden, zodat er geen andere trooster meer mag overblijven, omdat dan de eer niet aan Zijn kant zou vallen, maar aan onze kant. Daarom nu zou er in dit huisgezin iets plaatsgrijpen, waar Lazarus wel bevreesd voor geweest was, maar een

donderslag aan een heldere hemel voor de vrouwen zou wezen, waar zij niet op gerekend hadden en een grote droefheid zou verwekken.

Op zekere dag werd Lazarus, hun broeder, ernstig ziek en moest zich te bed begeven, wat de vrouwen niet weinig in de war bracht en hun ongerust en bevreesd maakte, temeer daar de ziekte zich onrustbarend liet aanzien. Wanneer dit geval goed in de harten der vrouwen ging doordringen, besloten zij om een boodschap tot Jezus te zenden, en Hem maar spoedig te waarschuwen, in de hoop, dat Hij met haast zou komen, om met één woord van Zijn gezegende lippen, de gevreesde ziekte op de vlucht te jagen en hun broeder te genezen.

Zie lezer, dit is nu het oordeel Gods afbidden. En hier zien wij, wanneer de Heere aan ons bezit gaat trekken en vooral aan het allerliefste, dat wij er dan geen afstand van willen doen, er tegen gaan bidden en werken en te trachten om God te bewegen ons voorbij te gaan, vlees en bloed te sparen, waar God niets van gebruiken kan. Daarom gaat de Heere gestadig door om ons alles te ontroven, of wij er zin in hebben of niet, want Hij alleen weet wat nuttig of schadelijk voor ons is, wat onze ziel in de weg staat, om tot God uit te gaan, opdat wij vrij worden van ons verdoemelijk vlees en bloed.

Dit kleine huisgezin, zo rijk bewelddadigd, zou op een zware proef gesteld worden, want de beproeving des geloofs is veel kostelijker dan het goud van een vroom en gelukkig leven, zodat de dag des doods veel beter is dan de dag dat iemand geboren wordt. Jezus kwam niet op het verzoek van de vrouwen en hun tranen bewogen de Heere niet om verandering in de toestand van Lazarus te brengen. Wij geloven dat dit raadselachtige wel de grootste smart der vrouwen is geweest, zodat donkere schaduwen van ongelof de vensters des harten verduisterden en het in hun ziel was: *gij hebt geen heil bij God, want God hoort en verhoort het gebed Zijns volks, maar over u bekommert Hij zich niet.*

Lazarus ging sterven en de zusters zagen het vol smart aan en hun Meester kwam niet, zodat zij gekreund en gekermd, geweend en gebeden hebben: *Heere Jezus! kom haastelijk, want die Gij lief hebt is krank, ernstig ziek, enz.* Maar zij krijgen spotters in hun hart, lasterende:

*God zal u nu niet meer,
verlossen als weleer;
u is geen hulp beschoren.*

Nog enige uren, nog enige minuten, en de dood grijpt met kille hand de levensdraad van Lazarus aan, verbreekt het zilveren koord van uren, dagen, maanden, jaren. Nog enige snikken en zuchten, ... de adem verstijft, ... en die lieve broeder is heengegaan.

Onbeschrijfelijk is het verlies der vrouwen, en onuitsprekelijk hun droefheid en twee vrouwen staren met gebroken ogen op het stoffelijk overschot van hem, in wie zij alles verloren hadden. De klaagvrouwen zijn gekomen en hebben eendrachtig hun stem verheven, waarmede de vrouwen wel weinig mee vertroost zijn geworden.

Zeer gelukkig was dit huisgezin geweest, want zij waren van Boven geleerd en gezegend geworden, maar hier wordt het bewaarheid:

*Hun schat behoudt hun broeder niet in 't leven,
Hij kan daarvoor aan God geen rantsoen geven.*

Maar zij, die denken, dat het heengaan van hun broeder de smart der vrouwen was, die hebben zich vergost. Want hun grootste leed was dat hun gebed onverhoord was gebleven en Jezus niet was aangekomen. Dit kostte bittere zielspijn, daar zij deze weg van de Heere niet konden verstaan. Zij hadden hun Meester bijtijds gewaarschuld, en Hij had hun zo menigmaal Zijn gunst betoond en waarom was Hij nu niet gekomen? Wat was de oorzaak, dat zij tevergeefs hadden moeten wachten? Heel dikwijls hadden

zij gezellige uren met Hem doorgebracht, hun nood aan Hem kunnen bekend maken en nu scheen alles plotseling veranderd te zijn. Het was of Jezus kwaad op hen was, want Hij had toch altijd geleerd: *roept Mij aan in de dag der benauwdheid en Ik zal u uithelpen.*

Toch zochten zij de oorzaak niet bij Jezus, maar bij zichzelf, want zij hadden het er zeker naar gemaakt, maar toch konden zij het weer niet vatten, omdat Hij hun niets verweten had. U moet rekening houden, lezers, dat die vrouwen ook hun natuur moesten om dragen en daarom konden zij hun broeder echt niet missen, temeer daar het zo laag en somber met hem afgelopen was, zodat zij ook geschreeuwd hebben voor zijn arme ziel. Zij wisten het wel, dat de bezoldiging der zonde de dood was, maar zij hadden in de laatste uren het leven in Lazarus gemist, de vrede des hemels niet bij hem gevonden. Dit was het geheim, want Asaf zegt: *Ja waarlijk, God is Israël goed, dengenen die rein van hart zijn, maar mij aangaande, mijn voeten waren bijna uitgeweken, mijn treden waren bijkans uitgeschoten, want ik was nijdig op de dwazen, ziende der goddelozen vrede.*

De vrouwen hadden geen ander hart dan Asaf. Als God Zijn Woord niet in de dadelijkheid aan onze ziel toepast, dan mogen wij zoveel uit de schrift weten als mogelijk is, maar als God Zijn woord gaat waarmaken, dan overtreft het al onze wetenschap, en wij verstaan het niet. Dit huisgezin kwam in de oven der beproeving, en dat doet de Heere om het geloof van alle zondesmetten te reinigen om het te ontdoen van menselijk werk, omdat het hart van zuiver metaal zou worden en reine klanken zou doen horen.

Zo zal ook Gods gemeente, het scheepje van Zijn kerk, haar diepe wegen niet ontgaan en haar onverhoorde tranen en gebeden gaan beleven, want zij zullen hun leven, het allerliefste gaan verliezen, om Christus, het allerliefste van God de Vader te gewinnen. Lazarus was voor die vrouwen alles. Want hij stelt ons voor de profeet, de priester, de koning, onze wil, onze kracht, onze wijsheid, onze steun, ons recht, kortom: onze man, waar wij het van verwachten, en waar wij toch bedrogen mee uit zouden komen voor de eeuwigheid.

Zo zeiden de discipelen: *wij hebben gevonden de Messias!* En toen moesten zij hun leraars en voorgangers al gaan missen. Maar het zou nog lager weglopen, want straks gaat die oudste broeder óók sterven, zodat zij achter gesloten deuren en vensters in het klaaghuis bijeen waren, niet verstaande, wat zij van God en Christus moesten denken of zeggen.

Zij die van boven geroepen worden, om over te varen, zullen met een levende Jezus en met een levend geloof te doen krijgen, dat is zeker, maar zullen óók met een dode Jezus en verbergend geloof in aanraking komen. Dit laatste zal hun alle vreugde en glans doen verliezen en hun vreselijk in het nauw drijven en stom van verdriet maken. Er is in onze dagen een helderziend christendom opgegroeid, die kunnen door de dood heen, het leven voor hun ziel ontdekken, maar dat kan Gods volk niet zonder geloof uit de hemel. Maar tegenwoordig weten zij al, als Lazarus sterft, dat hij straks weer zal verrijzen uit de dood. Die discipelen waren het leven uit hun Joodse godsdienst verloren en het leven dat zij in Christus hadden gevonden, lag begraven in de hof van Jozef van Arimithéa, waar het is vervuld geworden: *Met Mij verging hun hoop, o Israëls God!* Psalm 69.

Die vrouwen stonden nog voor het wonder der opstanding, zagen geen leven achter de dood, geen morgenstond achter de donkere nacht en daarom konden zij er niet bij komen, wat de Heere bezig was te doen. Zodat velen zich in die dagen aan Jezus ergerden, zeggende: *kon Hij, Die der blinden ogen geopend heeft, niet gemaakt hebben, dat Lazarus niet gestorven ware?*

Gods wegen zijn echter hoger dan onze wegen, maar gaan door diepe paden der zee, zodat David moet uitroepen: *die kennis is mij te wonderbaar, ik kan er niet bij!* En Asaf in Psalm 73: *Nochtans had ik gedacht om dit te mogen verstaan, maar het was moeite in mijn ogen.*

Zowas het ook in het sterfhuis van Bethanië en hier was het van toepassing:

*En mijn ziel doorzocht de reden,
Waarom God die tegenheden
Mij in zulk een mate zond!*

En het ergste was, dat hun broeder niet in vrede was ontslapen, zonder hoop op het eeuwige leven was gestorven, want de Borg, het geloof, was niet verschenen en de Ark was niet in de Doodsjordaan.

Daarover handelen wij straks nog even maar eerst gaan wij bezien, met de hulp van Gods Geest, wat Jezus toch bewogen had, om niet bij Zijn stervende vriend aanwezig te zijn, daar Hij toch altijd met Zijn hulp gereed was bij alle ziekten en kwalen.

Jezus had de boodschap der vrouwen vernomen, hoewel Hij dit niet van node had, maar was toch niet heengegaan naar Bethanië. Wij lezen, dat Hij nog twee dagen in de plaats bleef waar Hij was, daar Hij toch kon weten, dat Lazarus sterven zou.

De hoofdzaak van deze wondere handeling zoeken wij hierin, dat Jezus wel een boodschap van de aarde had vernomen, maar nog geen boodschap van Boven had ontvangen, om tot Lazarus te gaan. En wij weten, dat Jezus nooit iets zou doen van Zichzelf, maar alleen handelden naar het bevel van Zijn Vader, Die Hem gezonden had.

O lezers! Wat is dit een voorrecht voor Gods volk, want Hij is de Borg, en wat doen wij op het bevel van de Vader, waar is onze gehoorzaamheid jegens onze Schepper? Nee, wel luisteren wij naar de begeerte van ons wellustig vlees, naar de stem van die vrome leugenaar, zonder te vragen hoe Hij er over denkt, wat Zijn wil is, daar het toch waar is:

*Wat Gods bevel ons zegt,
Vertoont ons 't heiligst recht,
En kan geen kwaad gedogen.*

Hij was op aarde gekomen, ten eerste, om des Vaders wil te volbrengen, maar niet om gehoor te geven aan allerlei roepstemmen van dwaze mensen. Ook niet aan de bede van vrouwen, al was Zijn hart er wel goed voor, want de liefde vergaat nimmermeer. Dit is nu bewijs van Gods liefde en wijsheid. Want wat zou er van terecht komen, wanneer God zich zou storen aan de wensen van ons arglistig hart, daar wij niet eens weten wat goed en nuttig voor ons is; en dat willen wij nog niet eens hebben.

Laat de profeten en leeraars, en al het volk maar bidden om de vrede, maar lezers, rekent er maar nooit meer op, want wij beleven de tijd: *al stond Mozes, Daniël, Samuël, enz. voor Mijn aangezicht, Ik zal Mij toch niet verbidden laten.* De Heere geeft geen rekenschap aan de mens van Zijn daden, zodat wij Zijn doen en laten nooit kunnen berekenen, maar de Heere had andere gedachten over Lazarus, want hij moest sterven, en daar zou God mee verheerlijkt en geprezen worden, tot in navolgende geslachten. Deze vrouwen mochten wel geloven, dat Jezus onze krankheid liefelijk genezen kon, óók onze zielskrankheid, maar dat Hij ook macht had over dood en graf, daar stonden zij nog voor. En zie, indien wij dit niet beleven, dan zal alles te kort voor de eeuwigheid zijn.

In de dood van Lazarus kon God het bewijs leveren, dat Christus was: de Opstanding en het Leven. Die niet alleen machtig, maar ook bereidwillig was, om het leven uit de dood weder te brengen, tot behoudenis van verloren zondaren.

Zo bleef Jezus nog twee dagen in de plaats waar Hij was, en werd de bede van de vrouwen en hun broeder schijnbaar afgewezen, en dit waren twee dagen van beslotenheid voor Jezus. Want Jezus moest wachten en kon niet wachten, omdat Hij geen leed kan verdragen, en ellende kan zien.

Lezers, bij de dood houdt alles op, dan is menselijke hulp uitgesloten, in die strijd is geen geweer, daar helpt geen afweergeschut voor, middelen of medicijnen kunnen niet meer worden gebruikt, daar houden alle wegen en uitvluchten op, maar aldaar zal Christus bewijzen de Heere der heerlijkheid te zijn, voor Wie hel en dood beroerd zal worden, de steenrotsen zullen scheuren. Want die Leeuw uit Juda's stam zal overwinnen.

Dit drievoudig snoer lag voor rekening van de Heere, zij waren door Hem bemind en uitverkoren, en daarom zou Hij hun ongerechtigheid over hen bezoeken. Die zonde was en is altijd de zonde van de kerke Gods geweest, dat zij met de genade Gods het hoogkerkelijk Libanon zijn beklommen en elkander boven Jezus gingen verafgoden.

Lazarus, zomin als al Gods knechten. mogen een stedehouder van Christus zijn, want dit is alleen de Heilige Geest, en daarom mogen wij nooit hoog van onze leeraars denken, zodat zij in zichzelf en voor anderen zullen moeten verloren gaan. Nu, die vrouwen bouwden op hun broeder. Zij mochten elkander wel lief hebben, maar er niet op leunen en steunen, er geen verwachting van koesteren, want daar is Jezus heilig jaloers op, en dit zal Zijn Vader niet blijven dulden. Want Zijn troon zal bevestigd worden in eeuwigheid, en Hij zal heersen over het werk Zijner handen. Zo moest Abram zijn zoon Izak offeren, Naomi haar man en zonen afstaan, David het kind van Bathseba verliezen enz., omdat zij daar hun hoop op bouwden, terwijl dit alleen Jezus mag zijn. Zowas het ook met dit huisgezin, dat sterkte bij elkander zocht, maar die van dit vleeselijke, dat zicht- en tastbare, moest verlost worden. Want Christus kan alleen de weg naar het Vaderhart Gods ontsluiten en 's mensen heil is ijdelheid, zodat het is:

*Eert geen uitlands God,
Wacht u voor uw zielen;
Wil naar Mijn gebod,
Mijnen Naam ten hoon
Voor geen and're goôn,
Voor geen vreemde knielen.* Psalm 81 : 10.

Maar er zal heel wat strijd gestreden en heel wat leed geleden worden, aler Gods kind op dit aangename plekje voor God zal gekomen zijn. Want wij verwachten het overal van en God kunnen wij zo rustig aan Zijn plaats laten, terwijl Hij toch zo gaarne wil lastig gevallen worden, want Hij is het, Die ons Zijn oprechte vriendschap komt aan te bieden. Zo zal Hij er Borg voor zijn, dat alle afgoden, alle broze rietstaven onze handen zullen doorboren, opdat wij er niet meer op zullen leunen, geen vlees meer tot ons arm stellen, zodat alle toevlucht der leugens zullen onderlopen en Christus dit alleen zal zijn. Het gegoten en gesneden beeld onzer toekomstverwachting zal ons in de ure van gevaar verlegen laten staan. Dan zal Gods volk het inzien, dat alles ons met ons lot alleen laat, maar ons ook een verkeerde Messiasverwachting heeft ingeprent en geleerd.

Het is de genade van Gods ware volk, dat hun afgoden sterven voor dat zij sterven, terwijl de wereld sterft voor dat hun afgoden gestorven zijn, zodat die afgoden hun in de hel nog vervolgen zullen. Gods kinderen worden van de aarde losgemaakt, terwijl de aarde aan de wereld ontvallen zal. Zodat Gods kinderen hun afgoden mogen begraven, en de afgoden achter de begrafenis der wereld gaan; en dit laatste zal ontzettend wezen.

Met hun broeder hadden die vrouwen alles naar het graf gedragen, en zij hadden geen moed meer om te leven. Maar dit was nu de beste tijd voor de Heere, want nu kon Jezus het leven voor die vrouwen worden, om het waar te maken: *die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven*. Maar inzonderheid zou dit woord van kracht worden voor Lazarus, zodat het ons goeddunkt, aler wij ons onderwerp verder vervolgen, eerst eens een laatste blik te werpen op die stervende man in zijn laatste ogenblikken, want het gaat toch bijzonder om hem.

Jezus sprak tot Zijn discipelen: *buiten Mij kunt gij niets doen!* Niets doen in ons leven, maar zeker niets doen in ons sterven, want wanneer de Jordaan des doods zich voor onze voeten gaat verheffen, dan kan Gods kind niet meer terug, maar evenmin voortgaan, zolang de Ark Gods niet wordt gezien, want Deze zal voor moeten gaan om de andere zijde te bereiken. Wij hebben genade nodig om te leven, maar ook genade nodig om te sterven. Maar dit moet u geestelijk niet naast elkander plaatsen, want zij gaan hand aan hand door het leven, zodat wij in rekening moeten brengen, dat dit in ons leven gekend zal moeten worden. Door het leven Gods in de ziel, wordt sterven aan vlees en bloed geboren, maar daar is ons vijandig hart niet op gesteld, zodat er stervensgenade nodig is, om het met ons verlies eens te zijn, waardoor Gods kind dan weer eens voor en dan weer eens tegen sterven is. Zo zal het doorgaan tot de ure des doods, tot het ogenblik van afsnijding, wanneer de macht der hel zal losgelaten worden en de put der wanhoop ontsloten zal worden, en dan zal 't stervensgenade wezen, om 't met dit ellendige einde eens te zijn en God in Zijn weg billijken.

Lang heeft de geestelijke zeeman zijn stuurmanskunst en ervaring beoefend en zijn levensscheepje in storm en branding boven water mogen houden, maar het was toch al hoe langer hoe minder geworden. Nu is de ure aangebroken, dat hij met al zijn wijsheid, kracht, volharding, overboord zal geworpen worden, en golven en baren de overhand zullen verkrijgen. God heeft één dag gesteld, dat Hij de wereld oordelen zal door één Man, maar die dag breekt voor Gods kind aan, wanneer hij aan het einde der wet en profeten is gekomen, wanneer hij is uitgewerkt in zijn godsdienst, wanneer de woorden van Job en Jeremia en het gebed van David een einde nemen, en de oude mens met al zijn begeerlijkheden wordt gekruisigd.

Menigmaal was het voor Lazarus na de storm weer stil geworden, doordat Jezus Zijn heilige voeten neerzette in het huisje van verdrukking, wanneer die nooit verwijtende lippen zich ontsloten, gelijk een bron zich uitstort op de velden, en dan was alles leven als op de lentemorgen. Maar heviger dan ooit te voren, was de storm opgestoken in de harten van Lazarus en de vrouwen en meer dan ooit hebben zij gebeden en geweend maar Lazarus kon niet meer hopen of bidden, omdat het in zijn ziel was: *gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood de rechtvaardigen!* Lazarus stond in het midden van zijn beschuldigers, en hij kon niet meer ontkennen, dat hij het leven zijner bekering verzondigd had en toen werd hij ingewonnen voor Gods recht, om hem voor eeuwig voorbij te gaan en aan zijn lot over te laten.

Menigmaal had hij de woorden der zaligheid uit Jezus mond mogen horen, maar telkens weer had hij die woorden in de wind geslagen, er niet naar geleefd, en nu Jezus niet kwam opdagen, kon hij dit goed verstaan en God geen onrecht toeschrijven, wanneer het mis zou lopen. Zo kon Lazarus sterven, zonder hoop of verwachting, al kon hij toch ook weer niet sterven, want de Borg was er niet bij en dan is er ook geen geloof en hoop op de zaligheid. Waardoor wij enigszins aanvoelen, in welke toestand zich die stervende Lazarus bevond, temidden van zijn zusters. Zij hadden nog zo graag iets van hem vernomen, maar die mond was gaan zwijgen, zodat die vrouwen niet in het minst vertroost zijn geworden, want óók zij misten het geloof, dat er toch

nog hoop was bij God, zoals Job zeide: *ofschoon Hij mij doodde, ik zal nochtans op Hem hopen!*

Lazarus was een kind des Heeren, maar was gestorven als een kind des duivels, want zo had hij door genade zichzelf leren kennen, een kind der hel van de moederschoot aan, en zo zag hij zijn ganse leven, zonder geloof en vertrouwen in God, en zó konden die zusters hem de kroon ook niet opzetten, al hielden zij zielsveel van hem. Als er in die dagen rouwkaarten hadden bestaan, zou u er niet op gelezen hebben, *dat hij was heengegaan in de hoop des eeuwigen levens*, want dit konden zij geen van allen bezien. En om er dan maar wat van te maken, daar moet gij Maria en Martha niet voor aanzien.

Lazarus is hier type van de kerk van God en haar Hoofd Christus Jezus, en die nu hun God moeten missen om eigen schuld; want niemand heeft Jezus als de Zaligmaker aangenomen, maar allen zijn aan Hem geërgerd geworden en stonden van ver toen Jezus gekruisigd is geworden.

Martha en Maria, straks zult gij uw Meester zien verschijnen, maar dan moet uw broeder eerst verdwijnen, uw verwachting vergaan, uw gezelligheid verstoord, uw gebed verstommen en uw tranen opdrogen, en uw broeder eerst vier dagen slapen in het stof der aarde. Zo bekende Jezus na twee dagen dat Lazarus gestorven was en ontving de boodschap van boven, om derwaarts heen te gaan en Lazarus uit de dood op te wekken, opdat het allerwegen zijn zou: *Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht.*

Het was op de vierde dag, nadat Lazarus in de grafkuil was neergelegd, dat Jezus met Zijn gevolg het stedeke Bethanië naderde, waar zulke diepe rouw heerste over het verlies van hem, die zij toch zo moeilijk aan de dood hadden afgestaan. Treurige dagen, dagen van duisternis, vol geheimen en raadselen, waren voor dat kleine kerkje voorbijgegaan, maar wij mogen geloven, dat zij geen onrecht in God gevonden hadden, maar alles bij zichzelf hebben gezocht. Maar het bleef toch een raadsel en onoplosbaar probleem, dat Jezus niet gekomen was. Ik stel mij voor, dat die vrouwen telkens tegen elkander spraken en gezegd hebben: *Jezus zal er toch wel een reden voor hebben gehad, dat Hij weggebleven is?* Maar wat zou het dan zijn, temeer, daar Hij alles verdragen kon en nooit iets verweet.

Martha zal tegen Maria hebben gezegd: zou hij het wel aangenaam hebben gevonden, dat gij altijd maar aan Zijn voeten ging zitten en uzelf van het nodige niets aantrok, en nu heeft Hijzelf wel gezegd: *Maria heeft het goede deel gekozen, maar dat zal Hij wel anders hebben bedoeld, want ik kan niet geloven dat Jezus daar nu mee gediend was*, want dat is Gods water over Gods akker laten vloeien, dat is lijdelijk. En dan zal Maria gezegd hebben: *en ik geloof dat Jezus het helemaal niet gezellig vond om maar door het huis te draven, want daar stoort gij Zijn gesprek mee, en dat was evenmin naar Zijn zin, want: die niet werkt, maar gelooft, enz.*

Hoe het zij, zij konden het raadsel niet oplossen en hebben maar besloten te zwijgen en gezegd: laten wij maar eindigen, want het zal wel aan ons allemaal hebben gelegen. Want: op de bodem aller vragen, ligt des mensen zondesuld.

Zo hebben zij zalig samen aan zichzelf getwijfeld, maar God en Christus niet verdacht, en dat is een kenmerk van waarachtig geloofsleven, want: *wat Ik nu doe, weet gij niet, maar gij zult het na dezen verstaan.*

Zo was Jezus Bethanië genaderd en wij geloven, dat Martha door de Geest werd gewaarschuwd en opgedreven, want wij lezen dat Jezus nog niet in het vlek was

gekomen, of Martha kwam Hem reeds tegemoet, uitroepende: *Heere! indien Gij hier geweest ware, zo was mijn broeder niet gestorven, enz.*

Later komt ook Maria met dezelfde woorden en de Joden die opgekomen waren en velen waren het hier over eens: *indien Gij hier geweest waart, dan had Lazarus bevrijd geworden van de dood en niet gestorven.*

Volk van God! Daar hadden die mensen wel gelijk in, nietwaar? Want als Jezus met Zijn geloof aanwezig is, dan is het leven aanwezig en daar kan de dood niet intreden, want: *die in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid.* Maar dan zouden wij ook nooit aan de weet komen, dat Hij de Opstanding en het Leven is en nooit verstaan, hoe dood wij in onszelf zijn voor God, en zonder deze wetenschap kunnen wij Christus niet op rechte prijs stellen en zalig worden.

Wij kunnen niet alles in den brede gaan verhandelen, want wij moeten voort naar onze tekst, toch willen wij iets zeggen van het gesprek tussen Jezus en Martha.

Jezus zeide tot haar: *uw broeder zal opstaan.* Waarop zij ten antwoord gaf: *ik weet dat hij opstaan zal in de opstanding ten laatsten dage!*

Wij kunnen uit dit antwoord opmerken, dat zij niet het minste besef had, dat haar broeder nu, deze dag nog, zou opstaan. En hoe zou dit ook kunnen, zolang wij het niet beleefd hebben? Ja, uit de wetenschap kunnen wij belijden: *ik geloof in de opstanding des vleses, en een eeuwig leven.* Maar wanneer uw broeder in het graf ligt, uw borg en steun is heengegaan, dan is uw geloofsvertrouwen ingezonken, en kunt gij in uw waarneming niet meer zalig worden. In zulke omstandigheden heeft Gods volk geen inzicht of uitzicht, want dan is het zo donker in onze ziel, dat gij achter uw schuld geen belofte, achter uw droefheid geen troost bemerkt. Dan kunt u nooit geloven, dat het nog eens helder morgenstond in uw hart zal worden. Bij de dood van Jezus, want dit was het eigenlijk bij dit huisgezin, dan staat het hartenuurwerk van Gods volk stil en de sleutel is niet te vinden, want deze draagt die meerdere Eljakim op Zijn schouders, en zo waren die vrouwen óók dood voor God.

Bij de dood en het verlies van al het onze, waarin wij ons leven en lust vonden, kan Jezus pas Zijn volle heerlijkheid en macht openbaren. Deze dood is ons geestelijk onvermogen, onze onwilligheid in Gods wegen, die wij dan gaan beleven, door genade. Dan snijdt de dood onze bekering en ondervindingen af, dan verliest ons geloof haar kracht, en dan worden wij door de wet aan de wet gedood, zodat de zonde ons de dood wordt. Zó moeten wij de toestand van Lazarus en de vrouwen bezien, die bij de oorsprong der ellende werden gebracht. Deze dood is kostelijk in de ogen des Heeren, en de dag van deze dood is beter dan de dag onzer wedergeboorte, al is ook deze dag een geze gende tijd, waar het niet buitenom zal gaan. Op dat dode stof van al onze verwachtingen, op de puinhopen van al onze kerkgebouwen, daar is Jezus verliefd op, want hierop zal de Heere Zijn woning stichten, en het antwoord geven op de vraag van het stille graf:

Zult Gij aan doden wond'ren doen?

Zult G' overleed'nen doen verrijzen?

Om hier Uw grote Naam te prijzen?

Zal 't graf Uw wijze raad bevroên?

Zal daar Uw goedheid zich verspreiden?

Zal 't woest geweld Uw trouw verbreiden?

Psalm 88 : 7.

Wanneer de schare rondom Jezus is vergaderd, en Maria nog enige woorden tot Jezus gezegd heeft, werd Jezus bewogen in de geest, omdat Hij Maria en de anderen zag wenen, en Hij ontroerde Zichzelve! Alles is stil geworden, want hun gemoed is

overstelp, en zij wenen allen hete tranen, maar Jezus zal de Eerste wezen, om Zijn mond te openen, want niemand kon het meer zeggen!

Zij zijn op de akker der doden aangekomen, en hier zal, lezers, uw aandachtige opmerkzaamheid worden gevraagd:

? ten eerste voor Jezus, die hier de Hoofdpersoon is;

? ten tweede, voor de vrouwen;

? ten derde, voor het graf en dan moogt gij straks ook Lazarus zien.

Mochten wij dan eens verwaardigd worden, om met geloofsoren te luisteren naar hetgeen hier geleerd, en met geloofsogen te aanschouwen, wat hier getoond wordt, opdat wij met Maria ,de moeder des Heeren, al deze woorden in ons hart mogen bewaren, daar het anders nog tegen ons getuigen zal.

Jezus zeide tot Martha: *indien gij gelooft, zo zult zij de heerlijkheid Gods zien*. Jezus opent Zijn lippen en verbreekt de droevige stilte met de vraag: *waar hebt gij hem gelegd?* Ik geloof, dat velen van mijn lezers bij deze vraag nooit ernstig hebben stilgestaan, want in de regel lezen wij maar over de letters heen, en daarom vinden wij deze vraag misschien heel gewoon, maar toch, het is een vreemde vraag uit de mond van Hem, die ook 'n alwetend God, is, en daarom is hij onze aandacht dubbel waard. Het is een vraag, die tevens een inleidend woord is, van een machtige en zichtbare predikatie, gehouden door de hoogste Leraar en Prediker der gerechtigheid. Want deze vraag zal ons bij het graf brengen, om getuigen te zijn van het wonder der opstanding, als beeld voor ons geestelijk leven. Het is 'n vreemde vraag, zoals Gods Woord in zijn geheel ook vreemd is, want van huis uit zijn wij Egyptenaren, en Gods Woord is de taal van Kanaän, en toch denkt het merendeel des volks, dat zij die taal vlot kunnen lezen, en Gods Woord kunnen verstaan; maar het is alles inbeelding. Als de Heere ons oog er eens op laat vallen, dan is het een vreemde vraag, die ons onderzoek waardig is, maar toch één Uitlegger uit duizend voor nodig zal zijn, om het eens met vrucht voor onze ziel te verstaan, en de wijsheid Gods in op te merken, tot ere van Zijn Naam. Zou Jezus niet geweten hebben, waar zij Lazarus hadden gelegd? Doorlopen Zijn ogen niet de ganse aarde? En heeft Hij dan van node om van mensenhanden gediend te worden?

Lezers! De Heere wist goed, waar ze hem gelegd hadden, waar zijn vriend lag te slapen, want u moet niet denken, dat Hij niet bij het ziekbed en bij de begrafenis van Lazarus tegenwoordig is geweest, al was dit niet lichamelijk, maar Hij had naar de Geest alles goed gevolgd. Zo sprak Hij tegen Zijn discipelen: *Lazarus, onze vriend, slaapt en Ik ga heen om hem uit dien slaap op te wekken*. Dus Jezus wist er wel van, en toch: *waar hebt gij hem gelegd?*

Wanneer de Heere tot Zijn volk nadert om hun onderricht te geven in de kennis der zaligheid, dan komt Hij altijd met een ontdekkende en ontblotende vraag, wij zouden zeggen: *een strikvraag*. Want hiermede maakt Hij plaats in hun hart voor Zijn antwoord dat Hij zo gaarne aan dwaze en onwetende mensen geven wil. Wij menen het dikwijls zo goed te weten en te kunnen zeggen, maar die meent iets te weten, die heeft nog niets gekend zodat ons antwoord er altijd naast is, want wij verstaan onze vragen altijd vleselijk en geven daarom ook een vleselijk antwoord.

Duizend vragen bevat het Woord onzer zaligheid en zo komt de Heere Zijn Woord met een vraag te openen. Want wanneer God niet naar ons vroeg, dan zou er geen mens ooit naar God vragen. Maar op al die vragen zal een mens beschaamd en tot schande worden, zodat zij eens met Job zullen uitroepen: *ik zal U vragen, en onderricht Gij mij*. Maar omdat wij al zo groot en verstandig geworden zijn, daarom willen wij toch een antwoord geven, en dan neemt de Heere dit Zijn volk niet kwalijk,

verwijt hen hun dwaasheid niet, maar zal het toch onder hun oog brengen, dat zij het niet geweten hebben.

Zo sprak de Heere met een vraag tot Adam: *waar zijt gij?* Waarop hij antwoordde: *ik hoorde Uwe stem in de hof en ik vreesde, want ik was naakt, daarom verborg ik mij!* Maar waar hij terecht gekomen was door de zonde, dat kon Adam niet bij benadering zeggen.

Letten wij op de vraag van Jezus, want Hij zegt niet: *wijst Mij de plaats aan, waar onze vriend ligt te slapen, maar: waar hebt gij hem gelegd?* En dan antwoordde zij: *kom en zie het!* Zij wijst Jezus de plaats aan in gindse grafspelonk, menende het juiste antwoord te hebben gegeven. Was dit antwoord dan een leugen? Zo zullen velen mij vragen. Ja, en nee, want letterlijk was het waar, maar geestelijk genomen was het een leugen en verstonden zij er niets van, want die vraag ging over en langs hen heen, daar deze voor ons niet te beantwoorden is.

Deze vraag van Jezus sloeg niet in de eerste plaats op het lichaam van Lazarus, maar op zijn onsterfelijke en kostbare ziel, die voor ons en voor Jezus van het grootste belang is. Want onze ziel verloren, dat zal toch alles verloren zijn en daar zal het om gaan. Het was een beschamende vraag en straks zal het uitkomen, waar wij onze doden neerleggen, of waar Jezus hen begraven heeft, want dan weet niemand Zijn graf tot op dezen dag. Wij leggen onze doden in het graf, want dan zijn wij er weer vanaf. En verder kunnen wij er niets aan doen, want het lot moest ons nu eenmaal treffen. En dan maar een krans of steen op hun graf: *hier rust tot de dag der dagen en der opstanding, onze geliefde zoon, dochter, vader of moeder!*

Maar lezers, wat hebben wij met *de ziel* van onze doden gedaan? Waar hebben wij die gelegd? Wij hebben hun lichaam aan de schoot der aarde toevertrouwd, maar in welke schoot hebben wij hun kostelijke ziel gelegd, want deze is voor een nimmer eindigende eeuwigheid geschapen? En zeg nu niet: *wij kunnen aan hun ziel niets doen, dat is ons werk niet.* Want dit is alles waar, als u maar bedenken mag, dat onmacht voortgekomen is uit onwilligheid en dat onwil een vrucht is van de zonde en de zonde is de ongerechtigheid, dus dat alles ons eigen schuld is.

Het is onze schande, dat wij onze kinderen verzorgen naar het lichaam, soms boven ons vermogen en boven onze stand en dat de Heere van Israël zeggen moet: "Toen Ik voorbijging zag Ik u, vertreden in uw bloed op de vlakte des velds, *en geen oog had medelijden met u*, en Ik zeide in uw bloede: leeft!"

Wij brengen onszelf en de onzen naar het graf, reeds van de geboorte af. Maar wij zijn niet uit het graf gevallen, maar uit het Vaderhart Gods, en dáár is onze plaats en dáár zijn wij thuis en God heeft recht dat wij daar allen terugkomen in berouw en boetvaardigheid. Daarvoor is nu de Borg op aarde gekomen, maar wee onzer, wanneer wij Hem niet als onze Borg zullen leren kennen. Want dan zullen wij zélf rekenschap moeten geven, ook voor de plaats, waar wij onze doden hebben neergelegd en waar wij elkander heengewezen zullen hebben. God is het waardig en deze waardigheid zal Hij ook laten gelden, dat wij Zijn lof verkondigen. *Maar wie zal Uw wonderen, o Heere, in het zwijgend graf kunnen vertellen?*

Als er ooit één zal zalig worden, zal Christus er voor groot gemaakt en verheerlijkt worden, want dan zal Hij de engelen van Woord en Geest gebruiken, om de ziel van Zijn volk, gelijk dien anderen Lazarus uit de Schrift, te dragen in de schoot van Abraham, het Vaderhart Gods.

Toch, al kon dit huisgezin het niet geloven, zij hadden een Borg en bezaten het geloof en daarom zou Hij zorgen, dat zij twee zaken zouden leren verstaan, ten eerste: dat zij hun broeder in 't verderf hadden gelegd en hun tranen en gebeden hem niet van de dood konden bevrijden. En ten tweede: dat God alleen gezorgd had voor zijn ziel, en die der vrouwen, zodat het verderf geen heerschappij over hen zou verkrijgen.

Jezus verwijt nooit, maar ontdekt wel, zodat Hij met deze vraag wil zeggen: 'Gijlieden hebt Lazarus in het graf gelegd; maar dit is het verderf, en verder hebt gij het niet gebracht met al uw tranen en gebeden kunt gij elkander niet in het leven behouden; en daarom stierf hij zonder hoop, omdat het eerst wezen zou: kent uw ongerechtigheid en tegen Wie gij gezondigd hebt.'

Zo nadert Jezus de plaats, waar zij Lazarus neergelegd hadden en zo zijn wij nu Gods heiligdom binnengetroden, om geen breedvoerige letterpredikatie te beluisteren, want Jezus is sober in Zijn woorden, maar almachtig in liefde en kracht. Hij was reeds bewogen geworden door het wenen van de vrouwen, want Jezus heeft een teer gemoed, een echt moederhart, want Hij is de medelijdende Hoge priester, Die onze zwakheden verdragen kan en ons daarom te hulp kan komen.

Om geen misverstand te koesteren over die bewogenheid van Jezus, - want dit is niet hetzelfde als het wenen uit onze tekst, - daarom willen wij er eerst hier wat van zeggen. Dat Jezus bewogen werd door het wenen van de vrouwen, was echt menselijk, want dat overkomt alle mensen wel eens. Dan worden wij bewogen op het zien van het leed dat dikwijls anderen moeten dragen, dan brengt dit ook ons gevoel in beweging. Wij mogen dit niet met onze tekst verwarren en daarom heeft de Heilige Geest deze tekst geheel op zichzelf geplaatst. Want wij zouden de indruk kunnen krijgen, alsof er in de tranen van de vrouwen een bewegende oorzaak voor Jezus lag, en Hij hun daarom geholpen heeft. Zijn medelijden was echt gemeend en kon nooit voortkomen uit ons medelijden, omdat dit niet echt is en het kind maar een naam geven, want eigenlievende schepselen zoals wij allen zijn, kunnen nooit echt medelijden bezitten; dat leeft bij ons niet en daarom kunnen wij elkander ook niet helpen, als alleen in de put en in het graf.

Jezus weende.

Onze tekst is wel een van de kortste verzen uit de Heilige Schrift, maar evenwel is het toch Gods gewoonte om met weinig woorden grote zaken uit te drukken. Zo is onze tekst een kleine sleutel, die ons een kabinet van kennis, van almacht, liefde en van trouw komt ontsluiten, en waar mijn hand en pen veel te arm voor is, om dit naar waarde te vermelden.

Het wenen van Jezus staat afzonderlijk, omdat het een bijzonder werk van de Borg was, Hij weende Borgtochtelijk voor Zijn volk, zodat het geheel verschillend was van het wenen der omstanders, zodat het ons noopt er bijzondere aandacht aan te wijden.

Jezus weende niet over de rouw en droefheid der aanwezigen, maar Hij ontdekte heel iets anders achter die tranen en zag heel wat anders achter 'des zeemans gebed', en omdat zij dit zelf niet zagen, dáárom ging Jezus wenen; want dit maakte hun tranen vals voor God. Medelijden is heel iets anders dan om eens een ogenblik met elkander te wenen en te klagen en onze ogen en handen te sluiten tot een gebedje. Al wil ik bevestigen dat Gods kinderen als vrucht van genade wel eens een ogenblikje medelijden van Boven ontvangen. Er is er maar Eén, die behoorlijk medelijden kan hebben met onze zwakheden en dat heeft Hij ook bewezen, toen Hij Zich dood kwam te lieven voor snode vijanden. En Hem zien wij hier, om aan de wereld te bewijzen wie Hij is en wezen zal voor een ontrouw volk. Omdat wij nog onbekend zijn met onze dood en grafstaat, daarom kunnen wij er ook geen rechte smart en droefheid over

hebben, er niet onder lijden, al is er dan wel droefheid over de gevolgen daarvan. Zodat ook wij wenende achter Jezus kunnen aankomen, wanneer Hij voor ons oog als een martelaar naar de kruisdood wordt gevoerd. Maar als wij de oorsprong niet ontdekken, dan gaat die droefheid wel weer over door de hoop op betere tijden, dan stillen de wonden, maar niet de zonde; en zo gaan wij naar het graf. Veel tranen en gebeden worden in het grote Bethesda van deze aarde gezien en gehoord, veel bewogen harten aangetroffen, maar zegt nu niet *dat alles hun eigen schuld is*, want dan drogen de tranen en veranderen hun ogen als van een verscheurend dier die zich gereed maakt om zijn prooi te bespringen. Dan gaat het om het verlies van de weldaad, maar er is geen droefheid over de Weldoener, dat wij God kwijt zijn en een hart omdragen dat Gods wil wederstaat en in Zijn weg niet wil zalig worden. Dus dan is deze droefheid vijandschap tegen God.

Zo was ook de droefheid der vrouwen wel over het verlies van Jezus, maar toch ook over het gemis van hun broeder, die als een pronkstuk uit hun woning was gedragen, omdat God hun eens wilde beproeven of zij Lazarus aan Hem gunden, of liever zelf wilden behouden. Wij bekritisieren deze mensen geenszins en verwijten hen niets, want als zulke banden des bloeds verscheurd worden, zulke liefdesbetrekkingen verbreken, dan schijnt dit geen zaak van vreugde, maar wel van droefheid te zijn, want dit is hard voor het vlees, maar toch, de apostel zegt *dat het maar zo schijnt*; dat dus de waarheid anders is.

Zo willen wij God bewegen met onze tranen als een gebed, om ons toch verder te ontzien en Zijn eeuwige besluiten jegens ons te veranderen, het te laten regenen als wij het willen en de zon te doen schijnen als wij het wensen, zodat God Zijn recht maar verkrachten moet. Nee, zo spoedig berusten wij niet in Gods wil, omdat wij deze niet kennen en omhelzen en dat willen wij ook niet. Want veleer zouden wij met onze tranen onze doden uit het graf willen halen en de slachtevelden van onze dagen herscheppen in een veld van levende bloemen. Maar tranen van vrouwen en van de wereld samen konden God niet bewegen om uit medelijders Lazarus van de dood terug te houden en zullen ook God nooit bewegen om onze hedendaagse oorlogstoestand te veranderen; want: Mijn Raad zal bestaan. God was van eeuwigheid al bewogen over de val van Zijn uitverkoren volk. En door de komst van Christus in het vlees was God ook in staat om nog wonderen aan doden te doen en Zijn volk te ontrukken aan de ijzeren greep van de vorst der duisternis.

Jezus weende, om met die heilige tranen de eigenlievende tranen van de vrouwen voor een rechtvaardig God te bedekken, die tranen te vermengen met geloofstranen, omdat alles wat met het geloof niet is gemengd, zonde voor God is.

*We lezen dat Jezus bewogen werd en dat Hij Zichzelve ontroerde, want Hij alleen zag de zonde met haar gevolgen, waarvan dit drietal opnieuw deelgenoot geworden was. Maar Hij wist dat zij Lazarus liefhadden, omdat Gods werk in hem verheerlijkt was, en nu zo teleurgesteld. Maar wanneer Jezus bewogen wordt naar Zijn menselijke natuur, dan kan dit Zijn Godheid niet verdragen en wat dan geen schepsel kan bewerken, zal Christus tot stand brengen. Zodat het vervuld wordt: *wat Zijn liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet.**

Jezus ontroerde Zichzelve en dit is het, wat een mens niet kan, want dit was in Jezus een Goddelijke werkzaamheid, omdat Hij de oorsprong der ellende ontdekte, ons dood-zijn voor God. Bewogen kan een mens worden, maar dit is nog geen ontroering, want daartoe moet Gods kind telkens weer genade ontvangen, omdat ontroering een vrucht is van ontdekking van zonde; en die schrik over de zonde is des Heeren, zodat hij van Boven geschonken moet worden.

Jezus ontdekte de zonde van Zijn kerk, van Lazarus en de vrouwen en die zagen zij niet en daarom ontroerde Jezus Zichzelve en weende, zoals er nooit iemand geweest heeft, want Hij zag de ijzeren boeien der zonde die Lazarus gebonden hielden in zijn graf, maar welke ook de vrouwen gevangen hielden in de duisternis van ongelof en onwetendheid. Hij hoorde de schaterlach uit de hel en uitroepen : hij heeft geen heil bij God. Ps. 4.

Hij zag de vrouwen in nood, Lazarus in nood, maar bovenal Zijn Vader in nood en dit ontroerde Hem door merg en been. Want ten eerst had Hij Zijn Vader beloofd Zijn volk thuis te brengen. Ten tweede, Zijn kerk beloofd hen zalig te maken door verlossing van hun zonde. Jezus ontroerde Zichzelve, omdat de kerk rondom het graf stond te wenen over hun verlies, maar niemand weende over hun onverenigd hart, waarvan Zijn Vader zo'n verdriet heeft. Want de Heere is toch recht in al Zijn wegen en werk, ook in de dood van Lazarus.

Het wenen van Jezus was oprecht berouw over de zonde van Zijn kerk, want dit berouw over hetgeen wij God in de val hebben aangedaan, kunnen wij nooit meer in onszelf opwekken, want dat wij Hem de scheidbrief hebben gegeven en Hem alleen laten staan, was een grote smart voor God, maar wij kunnen er nooit meer over te doen krijgen. Nee, toen Jezus ging wenen, toen zag Hij niets meer, als dat vrouwen de laatste eer aan hun broeder hadden bewezen, maar niemand de Vader die eer had gegeven, dien Hem toekomt. Waartoe Job een ogenblik verwaardigd werd, toen hij uitriep: *de Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd.*

Jezus had er niets mee te doen, dat Lazarus gestorven was, want Hij had nog tot Zijn discipelen gezegd: "Lazarus is gestorven, *en Ik ben blijde om uwentwil*, dat Ik daar niet geweest ben, opdat gij geloven moogt." Het is onze zonde, niet dat wij dood zijn, maar dat wij niet dood willen zijn, en dan willen wij maar bekeerd zijn en geloof hebben, een gestalte voor God voortbrengen, enz. En het is goed, maar wij weten niet eens wat dit allemaal is, want Gods werk kan niemand uitvinden. Zo kunnen wij de naam hebben, dat wij leven en dat willen wij wel, maar Johannes zegt: *en gij zijt dood.* Wij zijn door de zonde versteend voor God geworden, zodat er geen traan van waarachtig berouw kan doordringen en toch zal dit er moeten wezen, want wáár berouw is het bewijs dat wij genoeg hebben van Satans slavernij en vrome dienstbaarheid, en van onze werken afstand doen. Als vrucht van genade zal er een gebroken hart en verslagen geest voor God moeten zijn, want dit alleen kan ons losmaken van de veelvingerige slagarm van die rode draak. Zodat wij met smekingen en geweent tot de Heere terugkeren, bevende als een vogeltje, gevlogen uit het land van Egypte, tot haar vensters, de vensters van vrije genade.

De zonde ligt in onze afval, en die zonde heeft uitgewerkt, dat wij uit haat en nijd nooit meer oprecht schuld voor God willen belijden, en nooit worden wij zelf de bron van alle wanbedrijven. Dit is onze dood- en grafstaat, die ons hier in Lazarus wordt afgebeeld. Vanuit dat graf spreekt Lazarus ons toe en verkondigt ons in welke rampzalige staat alle mensen zijn terecht gekomen. Want geen traan kon die man meer schreien, geen zucht meer slaken, geen Godsdienst meer waarnemen, geen geloof meer beoefenen, geen berouw tonen, en geen gebed tot God opzenden, want in het graf is geen bezinning meer.

Maar voor degenen, die dit in hun leven geleerd en ondervonden hebben, zal Jezus tussentreden bij de Vader en voor Hem Zijn tranen en gebed uitstorten, om alzo bij de Vader te brengen, wat Zijn kerk en bruid niet bezat, namelijk een hartelijk berouw over hun zonden.

Jezus weende, maar niet over hetgeen dit huisgezin verloren was in God, maar wat God verloren was in dit huisgezin, en dit was: Zijns Vaders deugdenbeeld, waar Hij de mens mee versierd had, en dat zij daar nu nooit meer berouw over konden hebben, daar dit er krachtens Gods recht op de mens toch wezen moet, anders kunnen wij in Gods tent niet verkeren.

O, dat lieve wenen van Jezus, dat hartelijke leedwezen over hetgeen die grafkerk had misdreven! Dat wenen viel als de zwaarste bom op het Vaderhart Gods, en dit hart verbrak ten gunste van Zijn volk, want deze tranen kan God niet aanzien, omdat zij zoveel zeiden.

Hoort lezers, wat deze tranen voor God uitdrukten: *Vader in de hemel! dat volk hetwelk Gij mij gegeven hebt, dat heeft nooit geen berouw over hetgeen zij U in de val hebben aangedaan. En nu is alles dood voor dat volk. Zij kunnen het nergens meer van verwachten, zij hebben aan alles gebrek, en nog kunnen zij niet geloven, dat dit alles hun eigen schuld is. Vader, dit willen zij wel beamen, maar evenwel kunnen zij het niet bewerken en daarom, zouden Wij hun nu maar berouw geven door het geloof, opdat het leven uit de dood wederkeert, want daar kunnen Wij toch alleen maar winst mee behalen en verheerlijkt worden.*

Zo verbrak Jezus met Zijn heilig wenen het hart des Vaders en die tranen zouden de boeien van dood en graf doen smelten, waardoor de vogel zijn enge kooi zou ontsnappen, om de eeuwige heuvelen tegemoet te snellen, verheugd met de verkregen vrijheid. Die tranen waren de beweeggrond voor de Vader, zodat Hij berouw kreeg over de slag, dien Hij dit huisgezin had toegebracht en besloot om hulp en uitkomst te verlenen aan Lazarus en de vrouwen, maar bovenal aan de Zoon Zijner eeuwige liefde, want :

*Dewijl Zijn ziel Mij teer bemind;
(zo laat God Zelf Zich horen)
Heb Ik voor Hem, als voor Mijn vrind,
Een heilrijk lot beschoren.
Omdat Hij Mijnen Naam erkend,
Zal Hem Mijn gunst verzellen;
Ik zal hem redden uit de nood,
En op een hoogte stellen.*

Psalm 91 . 7.

Dit zal hier op dit kerkhof vervuld worden, want de Zoon zal de Vader, en de Vader Zijn Zoon verhogen en verheerlijken ten spijt van alle tegenstanders en vijanden van Zijn Naam. Zodat het hier een echt kerkhof zal worden, met de hoogste Leraar, Die met woord en daad betonen zal: *Mij is gegeven alle macht, in hemel en op aarde!* En: *Ik draag de sleutels van hel en van dood.*

Als het bewaarheid wordt: *Ik ben tot Mijn hof gekomen, o Mijn zuster en bruid;* dan gaat Hij haar leren met woord en daad van de weg des veelvoudigen verstands; en dan worden wij overtuigd, dat God van onze tranen niet is gediend, omdat Hij met de zonde geen gemeenschap kan oefenen, en dan veranderen die tranen in droge rouw. Dan maakt Hij hun bekend, wat God besloten heeft van eeuwigheid, hoe de Vader tot de Zoon sprak: *eis van Mij, en Ik zal U geven de heidenen tot Uw erfdeel en de einde der aarde tot Uwe bezitting.* Dan gaat Hij dit met een daad aan de Zoon bewijzen.

Dit huisgezin was op *het einde der aarde* gekomen. Want dit is het geestelijk graf van Gods kinderen, het einde huns levens, wanneer zij van ongelooft en dood overwonnen liggen, zodat alle wegen en middelen ophouden, zodat wij in eigen ogen blinde heidenen worden. Door het wenen van de Borg, zal die belofte voor de Christus in vervulling gaan, want dit wenen was een vernieuwing der verbonds tussen Hem en de

Vader, dat Hij Zijn leven zou afleggen voor zijn grafkerk, om hun het ware leven te schenken. En dan zal God door die tranen geen zonde meer zien in Israël en geen overtreding in Zijn Jacob.

Bethanië betekent: huis van ellende; en dat is de naam van ons hart en dat is de dodenakker waar alles van God begraven ligt, onze kennis, onze gerechtigheid en onze heiligheid, en dat is tezamen Gods beeld, waarmede het schepsel in het paradijs versierd was, en daarom kan nooit iemand, uit en van zichzelf meer opstaan, om God met zijn godsdienst te verheerlijken.

Het wenen van Jezus op de grafsteen van ons ongelof, is gelijk aan de regen op het nagras, dat geloof, hoop en liefde zal doen herleven uit de dood, zodat Gods volk weer gaat bloeien als de lelie en de roos van Saron in de dorre woestijn van ons bestaan. En wanneer dit leven dan aan de ziel geschonken wordt, dan pas komt er berouw in de ziel over onze zonde, als voedsel voor Christus.

Jezus weende over de droge aardkruit van onze liefdeloosheid, van onze vijandschap en onwil, en waaronder ook dit huisgezin bedolven lag, omdat die harde grond zou week worden en het liefdeleven Gods weer zou gezien worden en het vervuld zou worden:

Dan spruit de trouw uit d' aarde blij omhoog;

Gerechtigheid ziet neer van 's hemels boog.

Jezus was er wel mee bekend, dat Lazarus in zijn stervensuur niet meer op Hem durfde hopen, en toch op Hem lag te wachten, maar tenslotte toch zonder Hem de geest had gegeven, verwachtende, dat hij zijn ogen zou opslaan, gelijk de rijke man, zijnde in de eeuwige pijn.

En hij weende over al de omstanders, dat zij het niet verder konden brengen dan door onwetendheid, Zijn almacht, alwetendheid en liefde betwijfelen, want, spraken zij: *indien Gij hier geweest waart, dan ware onze broeder niet gestorven. En: kon Hij, die der blinden ogen geopend heeft, ook niet gemaakt hebben dat deze niet gestorven ware?*

Wij leven in een tijd van oorlog en beroering en alle volken tezamen trachten om de vrede en welvaart te bevorderen, maar het zal niet gelukken, omdat men niet verstaat waar de knoop vastzit, want die zit vast in de dood en kan alleen in de dood ontbonden en losgemaakt worden. Deze toestand is niet in de loop der eeuwen, maar in onze val ontstaan, waar wij alle verstand en kennis om de vrede te bewaren, verloren zijn in de dood. Zodat er geen twee mensen in vrede kunnen samenwonen en niemand het scheepje zal kunnen recht houden, in de richting van Gods wil. De dagbladen en tijdschriften zijn vervuld over de ellende der aarde. Maar waar leest men over de oorzaak en fontein van alle ellende? Daarover heerst doodse stilte, omdat dit juist het ongeluk van het paradijs is, waar wij zonder God nooit komen kunnen om dit toe te stemmen.

Jezus weende niet om de stormschade van het scheepje van Bethanië, en niet over de rouw, die zij over Lazarus droegen, maar in dit graf lag Zijn kerk, Zijn bruid, en die bruid was Zijn kroon, en die kroon was de heerlijkheid des Vaders en die heerlijkheid zal de zaligheid van Sion zijn. God wekt in het hart van Jezus Zichzelf op, krijgt met Zichzelf te doen, want Lazarus moest hier Gods grote Naam nog prijzen en daarom zou Hij hem doen ontwaken, de vrouwen verblijden, Christus Zijn begeerte schenken en het rijk der duisternis, zonde en dood, grotelijks beschamen. Wat wordt er toch weinig om gedacht, over gesproken en naar geleefd dat Jezus in de eerste plaats een Borg en Zaligmaker was voor Zijn Vader, een Verlosser van Gods heerlijke Naam en deugden, die in het aardse slijk waren vertrapt en vertreden. Want dit deugdenbeeld moest, als een veelkleurige banier, op aarde gesteld en voortgeplant worden, in de

harten van Gods uitverkorenen, uit alle geslachten. God heeft Zijn volk niet lief, omdat het zulke grote zondaren zijn, maar omdat Jezus er voor geleden en gestreden heeft en Zijn werk in hun harten begonnen is, zodat zij Hem tot winst en voordeel zullen strekken. Zoals de zeeman veel liefde tot zijn schip, de landman tot zijn akker, de bouwmeester tot zijn materiaal heeft, omdat deze hun tot dienst moeten zijn, tot hun levensonderhoud.

Sion is gevallen van God af, maar Hij nam met die scheidbrief geen genoegen, lag deze naast Zich neer, want Sion was van God begeerd. En daarover weende Jezus en zou Zijn macht mogen gebruiken om een volk uit haar doodstaat op te heffen door Zijn wereldoverwinnend geloof, die hun misdaad zoude betreuren en bewenen, en Zijn deugden zoude verkondigen.

Die tranen van Jezus zouden berouw werken in het hart van Lazarus en de vrouwen, en ook in velen van de aanwezigen, die in dit Goddelijk heiligdom tot het ware geloof zoude gebracht worden. Al wat dood is in zonden en misdaden, daar kan God niets van gebruiken, dat heeft Hij vervloekt, want het leven kan niet met de dood en de dood niet met het leven verkeren. En dan zijn wij van nature een kind des duivels, gebonden aan de boeien van leugen en bedrog, van zonde en dood. Maar belijft het nu de Heere leven aan onze ziel te gunnen door Woord en Geest, dan leren wij onze doodstaat en bekennen schuld voor God en dan kan Jozef zich niet langer bedwingen, maar maakt Zichzelve wenende aan Zijn kerk bekend; en dan pas wordt een mens eerst recht zondaar. Door zulk een oprecht leedwezen over de zonde, dat zij Jozef verkocht hadden, hun vader bedrogen, zodat hij stervende was van verdriet, en dat Jozef hun toch goed behandelde. Door zulk een berouw moet de dood zijn prooi loslaten, ontnemt de dood haar kracht, want dan walgt Satan en allen die zulk een ziel vasthouden, van zulk een droevig mens.

Wat heeft een man aan een vrouw, die toch meer van een andere man houdt, daar kan hij tenslotte niets meer mee beginnen; zij heeft geen zin meer in haar eigen huishouden, en zo raakt die man al van zijn vrouw af en laat haar maar begaan, hoewel hij haar niet meer kan uitstaan. Zo liggen wij allen van nature in ons geestelijk graf, verbonden aan vele dingen, zoals kerk, staat, maatschappij, ons gezin, maar het meeste nog aan onszelf. Maar het onderscheid is dat Gods kinderen dit aan de weet komen, en smartelijk gaan ervaren, maar het ook zullen billijken, omdat zij leren dat zij die boeien zélf gemaakt hebben en zichzelf door Satan hebben laten binden. Deze zaak kan niet tot een wereldling doordringen, want hij ligt zonder kennis in het graf.

Tijdens zijn leven had Lazarus kennis van zijn doodstaat gekregen en wat is dan die doodstaat? Lezers, die dood- en grafstaat heerst overal, al weten wij dit de eerste tijd nog niet, maar later worden zij, die deel hebben aan de eerste opstanding de waarheid van de tweede dood ingeleid. En in dit graf gaan zij ver en klaar bemerken, en dan wordt alles op aarde en in ons hart de dood. Die doodstaat is, dat wij niet in Jezus geloven, het nooit met Hem durven wagen, maar door ons eigenlievend bestaan, door ons werkheilig hart willen wij altijd onszelf helpen, niet alleen door de tijd, maar ook uit de tijd, naar lichaam en ziel beide. Maar dat wij niet van Hem geholpen willen worden, als ellendige schapen, geheel ontbloot van alle ware Godskennis; en zo zijn wij toch. Wanneer u niet meer meedoet, meespreekt, meeloopt, meewerkt, meerijdt, meebidt, medegelooft, meeschreit, meeklaagt, meekerkt, mee-eet en drinkt enz., dan bent u nergens meer thuis, zélf niet bij Gods volk. Dan wordt u een uitgestotene van hemel en aarde, en ook van de hel.

Wij verkeren allen als bokken in het graf, maar na de eerste opstanding zet de Heere Zijn volk, als schapen weer in het graf, omdat de dood hun zal afweiden, dat wil zeggen: dan worden die schapen ontkleed van hun wol, van hun bekering, hun rechtvaardigmaking en heiligmaking, van al hun ondervindingen, omdat dit geen grond is voor de eeuwigheid. Dan wordt de zonde zonde, en de dood wordt de dood, en dan gaat alles tegen ons opstaan, ons vervolgen en omsingelen, als stieren uit Bazan, waardoor wij onze godsdienst verliezen en als een goddeloze zullen leren roemen in vrije gunst alleen.

Er groeit tegenwoordig een vroom geslacht op, dat in ene nacht van tegenspoed al zo'n grote wonderboom is, dat Gods volk in hun ongelooft er ontzag voor heeft en er onder gaat schuilen en dan zeggen zij, dat zij door genade al zover gevorderd zijn. Maar Lazarus lag door genade onder de grond en kon niet eens beseffen hoe laag hij gezonken was. Maar die wetenschap dat wij nog dieper gevallen zijn, dan wij zelf beseffen kunnen, die kennis, dat wij veel verder van God afleven, als in onze gedachten kan opkomen, dat wij veel onbekeerden zijn, dan wij weten, dit had Lazarus in zijn leven mogen leren; zoals die wijze maagden zich als slapers hadden leren kennen en daarom voor olie hadden mogen zorgen, eer dat zij voor goed gingen slapen. Maar dat hadden die dwazen niet nodig geacht.

En nu in het graf kon Lazarus zijn Borg niet zien, maar die Borg had Lazarus niet uit het oog verloren, en hij was niet dood voor Jezus. En zijn ongelooft, zijn verkeerdheid, zijn buitenkerkelijk leven, zijn eigenliefde, zijn onwil en losbandigheid, dat alles stond Jezus niet in de weg om voor hem te wenen bij de Vader en straks van dood en ongelooft te verlossen. Hier kunnen wij uit leren, dat gegronde kennis van zonde nog geen verlossing van de zonde is, want Lazarus had de kennis, maar zat nog steeds vast in en aan de zonde. En al doen wij dan de zonde niet meer, dan doet de zonde die in ons woont het nog wel, en dan wordt gij er door aangegrepen en meegesleurd, er van overwonnen en tot onze val gebracht.

Lazarus was echter het leven voor Jezus, want hij was een gegevene van de Vader, en hij was hij besloten en kon niet uitkomen om de wereld te vertellen, wie God is voor zulk een slecht mens, en dat ontroerde Jezus tot bittere zielstranen naar God, opdat Hij hulp zou bieden. Lazarus kon geen hulp meer van boven verwachten, want dit was hij niet waardig meer. Maar die man kon ook geen hulp van beneden meer inroepen; zodat wij geloven, dat er bij het ziek en sterfbed ook geen lichamelijke of geestelijke geneesmeester tegenwoordig is geweest.

Zo stond dan Jezus met Zijn toehoorders bij de grafspelonk, wenende van innerlijke smart en wederom ontsloot Hij Zijn mond en gaf bevel om de steen van het graf te wentelen. Maar ook was het weer zo vreemd, want Lazarus had al vier dagen daar gelegen, zodat Martha kwam te zeggen: *Heere! wat wilt Gij nu beginnen? Hij riekt al!* Dat rieken heeft ons eerst nog iets te zeggen en wel het volgende.

Lezers, omdat het rieken van de Borg in de vreze des Heeren zou zijn - naar het woord van Jesaja, - daarom moet de kerk van God stinkende gemaakt worden, want ons hart is een onreine put, waardoor wij melaats geworden zijn voor God, vanwege de vreselijke dampen der zonde en ondeugden, wat het verderf is van ons graf.

God prijst Zijn volk om hun inwendig schoon en dit is, dat zij eerlijk die melaatsheid willen belijden, en daarom kunnen zij het niet voor zichzelf en anderen verbergen, met alle middelen toe te passen, zodat dit dan minder gezien en geroken wordt.

Paulus zegt: *naarmate ik inwendig vernieuwd wordt van dag tot dag, wordt ik uiterlijk zeer verdorven, van alles ontdaan, zodat er geen glans of heerlijkheid meer overblijft.* Want Lazarus kon niet meer in de hoogte komen, om zijn godsdienst waar te nemen,

en ook niet meer in de laagte komen, door in Jezus te geloven en aan Zijn voeten neer te zitten.

Vóór onze eerste opstanding zijn wij melaats voor God, maar weten 't niet, omdat wij bekleed zijn met de klederen van onze werken en plichtsvervulling, maar ná onze opstanding worden wij ontbloot van al die vroomheid en worden naakt tentoongesteld, zodat een ieder er een afkeer van krijgt en van zichzelf gaat walgen. *Hij riekt nu al*, zo spreekt dan de strijdende kerk. Maar Lazarus had dit in zijn leven al van zichzelf gezegd, en daarom houdt Gods volk geen vriend meer over. Want uit genade worden zij begunstigd met pestilentie, gelijk Job en David, want Jezus is jaloers op Zijn bruid; en dan weet Hij, dat alle minnaars haar wel op een afstand zullen houden.

Wij zijn door de zonde stinkende geworden, en daarom stinken onze offers ook, zodat de Heere dezen van Israël niet rieken kon. Hij haat al het onze, omdat het met zonde bevekt is. Maar daar heeft een schijnchristendom geen last van, omdat zij die vuiligheid kunnen bedekken. Jesaja spreekt *over die bedekselen der schande*, in het derde hoofdstuk, en noemt vele dingen op, die als middelen gebruikt worden, waarmede Israël zijn huichelachtige bestaan bedekte, om zijn tempeldienst alzo op de been te houden, de mooie man te blijven. Onder die middelen worden ook reukballetjes aangegeven om de stank der zonde weg te doezelen.

Maar als God een mens gaat bearbeiten, dan gaat Hij dit alles afnemen en opbergen, zodat hij er moit meer bij kan komen; zodat wij dan in onze naaktheid en schande geopenbaard worden, zodat het dan pas een vergankelijk en ontbindend leven op aarde wordt, zoals Paulus uitriep: *de tijd mijner ontbinding is aanstaande*; en allen zeggen: *hij riekt nu al*.

Die vier dagen dat Lazarus in het graf lag, zien op de vier plagen, uit de profetie van Joël, die de dood uitmaken en Gods volk zullen afweiden, zodanig, dat zij arm en ellendig worden. Wat de rups heeft overgelaten, heeft de sprinkhaan afgegeten, en wat de sprinkhaan heeft overgelaten, heeft de kever afgegeten, en wat de kever heeft overgelaten, heeft de kruidworm afgegeten. Zó wordt Jacob opgegeten. Later zal de Heere die jaren van verlies vergelden, en dan zal de nieuwe oogst in Christus alles vergoeden. Dat is het leven uit de dood, zodat het wezen zal: *vier uwe vier dagen, o Juda!* Verheugt u dan, dat het zo slecht in uw leven is gegaan, want het was maar stoffelijk goed. En, de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk, maar die men niet ziet zijn eeuwig.

Zo wordt de steen weggenomen op het woord van Jezus. Maar Jezus gaat niet in het graf, zoals velen zich voorgesteld hadden, maar Hij blijft voor de grafspelonk staan en aller aandacht is gespannen, wat er nu verder weer gebeuren gaat, want niemand kan er iets van vatten.

En nu is het voor de derde maal, dat Jezus Zijn mond zal openen. Maar hoe vreemd en eigenaardig gaat Jezus nu doen, want het is of Hij Zich tot een gebed schikt, zodat allen het hoofd ontbloten en de handen vouwen, en zo was het ook, maar hoe wonderlijk was het gebed. Jezus zeide: *Vader! Ik dank U, dat Gij mij verhoord hebt; doch Ik wist dat Gij mij altijd hoort; maar om der schare wil die rondom staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven mogen dat Gij mij gezonden hebt!*

Hier wordt alleen gedankt en dat was het vreemdste en wat zij er nog van maken konden met hun dwaze verstand, was dit: Jezus had zeker voor die tijd om de dood van Lazarus gebeden en dat Hij nu dankte, dat Zijn Vader Hem gehoord had en Lazarus gestorven was. Zo-even had Jezus nog geweend en nú was Hij bewogen. Zij hadden daar straks nog gezegd: *ziet eens hoe lief Hij hem had!* En nu een dankgebed, opdat zij geloven zouden.

Maar lezers, al konden zij het niet verstaan, toch hadden zij gelijk, wanneer zij meenden, dat Jezus blij was met de dood van Zijn vriend, want om zó dood voor Jezus te zijn, is voor Hem van onschatbare waarde. Want al kan Hij geen lijden zien, de Vader wil niet anders, dan door lijden tot heerlijkheid en door de dood tot het leven. Ons leven en ónze zaligheid staan God in de weg, om Zijn Zaligheid te tonen en te schenken. En daarom: *zij die leven, worden elke dag in de dood overgegeven om Jezus' wil*. Anders zou Hij immers niet kunnen tonen, dat Hij de dingen die niet zijn, roept, alsof zij er waren. Maar al was dit sterven een levensbehoefte voor de Borg, zo heeft Hij toch niet gebeden om de ziel van Lazarus te verstoten, want zó hebben zij het eigenlijk gedacht, maar Hij heeft gebeden om een volk, dat Hij zalig kan maken. En daartoe moet dat volk ontdekt, ontbloot en ontgrond worden en alles verliezen, omdat geen vlees zou roemen voor God.

Jezus had een biddend leven, omdat Hij de eer des Vaders zocht, maar het kardinale en centrale punt van dit bidden, moeten wij zoeken in onze tekst: *Jezus weende!*

Dit wenen was een pleiten op Gods eeuwig verbond, waarin een tijd is om geboren te worden, en een tijd om te sterven, omdat hij over die dood zou opstaan en verheerlijkt worden. Het biddend berouw, wanneer het oprecht is, is een smart zonder stem of woordenkeus, zoals Hiskia kirde als een duif en piepte als een zwaluw, maar oefent een almachtige kracht uit op het Vaderhart Gods, waarop Hij dadelijk zal ingrijpen, om aan doden wonderen te doen. Zodat die doden zullen horen de stem van de Zone Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven.

Dit biddend berouw zal de poorten des doods ontsluiten om de wereld te overtuigen dat Gods werk niet aan verderving onderhevig is en niet riekt, zoals Martha dacht, want Lazarus lag in een geheiligd graf, afgesloofd naar zijn vlees, maar levend naar de geest. Zodat het uit zou komen: *die deel heeft aan de eerste opstanding, die zal van de tweede dood niet beschadigd worden*.

Zo is het koninkrijk Gods dat binnen Gods volk is, niet gelegen in woorden, maar in kracht. Als wij nog over onze ellende kunnen spreken, zijn wij nog niet ellendig, maar dat zoete wenen van Jezus was het krachtige gebed des Rechtaardigen, dat veel vermag. Onder dit wenen kreeg Jezus van boven de kracht en de troost om Lazarus op te wekken en daarom zei Hij: *Vader! Ik dank U, dat Gij Mij gehoord hebt!*

De dood van Zijn kerk was de dood van Jezus, want zonder bruid heeft Hij ook geen leven en daarom wekte de Vader Zijn Zoon op, bekrachtigde Hem, en in dat opstaan zal Hij Lazarus meenemen uit de dood, reeds als vrucht Zijner Opstanding.

Zo sprak Jezus geen amen op het gebed, zoals dit onze gewoonte is, hoewel dit pas een goed besluit was, maar het alles overtreffende machtswoord: *Lazarus kom uit!*

Tot verbazing van alle toeschouwers verschijnt Lazarus, gebonden in zijn grafdoeken, in de opening van de grafspelonk. Waarna Jezus zeide: *ontbindt hem van die doeken en laat hem heengaan*. Beschuldigt hem niet meer dat hij riekt, want:

*Daarom heeft zich mijn kwijnend hart verblijd,
Mijn tong, mijn eer, zingt God gewijde tonen;
Ook zal mijn vlees, thans afgesloofd, ten spijt
Des vijands, in de grafkuil zeker wonen.
Gij zult mijn ziel niet in de hel vergeten;
Uw Heil'ge zal van geen verderving weten.*

Psalm 16 : 5.

Waarde lezers.

Indien gij gelooft dat het oordeel Gods in uw leven uw eigen schuld is, dan zult u de heerlijkheid Gods zien; en dat zijn de tranen van Jezus, des 'zeemansgebed'.

Zo laten wij dit blijde huisgezin naar hun woning terugkeren. Zo zien wij hen gaan, door hun aardse huis heen, naar het huis met zijn vele woningen, en wij zijn nog hier. Daarom besluiten wij deze overdenking met een toepasselijk woord.

Het ongeloof des harten is de hoofd- of wortelzonde, is het graf van ons bestaan. Maar van nature zijn wij daar totaal onbekend mee. Want dit is een verborgenheid. In menselijk licht zal dit ongeloof nooit gekend worden en wij zullen het zeker niet bij onszelf vinden maar dan kunnen wij ook nooit verstaan wat het zaligmakend geloof is, waardoor wij alleen kunnen zalig worden en God groot leren maken. Het is, dunkt mij, daarom niet overbodig van dat graf nog eens wat te gaan schrijven, omdat wij zien wat een almachtig God er nodig zal zijn om ons daarvan te verlossen. Het ongeloof verbergt voor ons alles wat ons zalig en Gode gelukkig kan maken, want het is de leugen, de verborgenheid der ongerechtigheid. Het besmet en bedekt al onze werken, woorden en gedachten, zodat het ons aangaande de Waarheid, altijd doet dwalen. Dat ongeloof is het vals en bedrieglijk oog, dat de zaken Gods geringschat en verkleint, terwijl het de dingen des vleses en der wereld vergroot, aannemelijk en smakelijk maakt, waarmee God wordt vernederd en het schepsel wordt verhoogd. Dit ongeloof is de gevangenis; onze natuur die verdorven is, onze aardse tabernakel, waarin wij dood zijn voor God en leven voor satan en onszelf; waar wij opgesloten en bewaard worden tot onze lichamelijke dood en verscheiden van deze aarde.

Het ongeloof beminnen wij, want het is onze beste vriend, die nacht en dag bij ons is in ons huis en op ons arbeidsterrein. Het verlaat ons niet in de kerk of bidvertrek, hij is onze braar, priester en koning en wij vertrouwen hem in alles waar hij ons raad in geeft. Het ongeloof kan bidden, ons vertroosten in tegenspoed en rouw. Het zegt ons dat wij geloven in Christus, op Hem hopen en Hem liefhebben. Het belooft ons de hemel, ware vrijheid en heerlijkheid, want hij is onze voorspraak en middelaar. Kortom, het ongeloof is alles voor ons, *want het ongeloof zijn wij zèlf*.

Wij houden zoveel van onszelf, dat wij gerust huizen en akkers, vrouw en kinderen, alles liever verliezen dan onszelf, want wij zitten in ons zelf besloten als een dode in de dood, houden onszelf vast aan de aarde, om nimmermeer los te laten. Dat ongeloof kan bekeerd, vroom en godsdienstig zijn, belijdenis des geloofs afleggen, de dood des Heeren verkondigen bij brood en beker, het kan ons vermanen en waarschuwen met de letter der Heilige Schrift. Het kan ons een plaats des berouws met tranen doen zoeken, gelijk Ezau. Maar het is een zoete slaapdrank, die ons eeuwig zal doen slapen. Omdat wij God niet kennen en Jezus Christus Die Hij gezonden heeft, daarom kennen wij onszelf niet, daarom meten wij onszelf met onszelf; hebben rijke en hoge gedachten van onszelf, maar zijn de brutaalste vijand van God en het Evangelie. Dit ongeloof is onze vader en moeder, die voor ons werkt en zorgt, het is onze geneesmeester en voorganger, het is onze stoel, ons bed, onze woning, onze bijbel, ons beginsel, het is alles voor ons. Maar het is niets voor God en het walgt van een Christus uit god.

Zou u nu nog denken, lezers, wanneer God uw ogen voor dit graf ontsluit, dat u dan uzelf nog *Gereformeerd* of *Hervormd* kan noemen en dat u dan nog durft beweren, dat gij uw plichten jegens God en uw naasten vervult? Nee! Want dan zullen wij erkennen, dat wij zoekers zijn van onszelf en van ijdele eer, maar nooit van God en Christus.

Aan deze grafstaat worden Gods kinderen ontdekt, door het licht der kennis en des geloofs, hetwelk de Heere komt te ontsteken in de donkere kerker van ons hart. Dan zien wij, voor het eerst of bij vernieuwing, in welk ontzettende en verleidende macht wij terecht zijn gekomen, zodat er telkens een noodgeschrei wordt geboren, omdat wij zo God niet groot maken. Vanaf het eerste ogenblik dat God een ziel gaat belichten, gaat hij dat graf van zijn ongeloof waarnemen en dat zijn hart bedrieglijk en arglistig is, wat hij met de dag al beter leert kennen, wantrouwen en haten, totdat hij in zichzelf geen goed meer ziet. Dan wordt het overal de dood in de pot en nergens ziet hij meer uitkomst, geen mens die hem in het badwater van vrije genade komt te werpen of uit de put komt te halen. Dan hoort hij de vraag: *wie is er, die bij een verterend Vuur wonen kan en wie is er, die bij een eeuwige Gloed wonen kan?*

Dan ontvangt de ziel een oog voor het recht Gods en dat hier op aarde het recht vergeten is, maar dan is er toch bij zulk een ontdekking geen waar berouw en geen zoete tranen, wel nood en schuldgevoel, maar dat wij tegen een rechtvaardig God gezondigd hebben. Geloofsontdekking is nog geen geloofsoverwinning, want deze ligt in een waarachtig berouw, dat wij tegen een liefhebbend en goedertieren God gezondigd hebben, Die toch niet kwaad op ons is, omdat Hij ons aan wil zien in het aangezicht van Christus en dat wij daarom nog zijn die wij zijn, niettegenstaande ons goddeloos bestaan voor God. Dan zijn wij waardig als het slijk der straten te worden opgeruimd voor Zijn heilig aangezicht, en dan toch nog zo goed voor ons.

Zie, dan zien wij pas recht, ver en klaar, hoe diep wij gezonken zijn, hoe vervreemd wij van God leven, maar dat Hij hulp heeft besteld bij een Held, om ons van het geweld des grafes te verlossen en straks volmaakt Hem te mogen dienen.

Velen worden bekeerd door gewetensovertuigingen van de ondeugd tot de deugd, van de kroeg naar de kerk, worden van een onfatsoenlijk mens een meer netter mens. En gaat dan maar een weinig uit de weg als u een zondaar bent, want u kunt hen niet benaderen vanwege hun heilig gewaad, waarin zij zichzelf verstoken hebben. Onze vriend ongeloof is onderkoning van satan, is de antichrist, de mens der zonde, is op alle markten thuis, zowel op de godsdienstige als op de wereldse markt, hij is kroegbaas, maar ook professor in de Godgeleerdheid, zodat hij veel beter in de letter der Heilige Schrift thuis is, dan Gods arme volk, die een weinig van de geest der Schrift mogen leren. Het blijft satan en ons ongeloof hetzelfde, of u met een vloek of met een gebed de eeuwigheid ingaat, want hij is niet bevreesd voor onze gebeden en tranen, wor ons bijbellezen en kerkgaan. Hij is er zelfs verheugd over als die Saulus Ongeloof wijs wordt in de Schrift en zeer toeneemt in de leer van Farizeeërs en schriftgeleerden. En dan doen wij niet anders dan verwoesten en de gemeente van Christus vervolgen.

Maar weet u lezers, waar satan wel bang voor is? Wanneer u niet meer bidden of wenen kan, wanneer ge uw bijbel niet lezen kan, uw kerkdiensten gaat verzuimen, omdat u daar God niet meer mee verheerlijken kan. Want dan wordt die bekeerde Saulus een onbekeerde Paulus, die een ander nodig kreeg en uitroept: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?*

Toch noem ik dit slechts een droog berouw en de aanvang van het wáre en innige berouw. Maar dat volgt pas wanneer de ziel de vrijspraak mag beluisteren van die lippen waarin genade is uitgestort en het tot ons doordringt: *Lazarus kom uit!*

Dan is het: "Kom uit uw gevangenis, trap uw ongeloof op de nek, steek uw hondentong in het bloed uwer vijanden, en scheld het wild gedierte, kom uit de wereld, komt uit de kerk, kom buiten uw hart, en dan zal Ik, uw Heiland, voor u

ingaan om uw zaak te bepleiten. Kom uit uw duistere grafspelonk, en zie Wie u van de banden des doods en de angsten der hel verlost heeft. Wie het is, Die voor u gebeden en geweend heeft, in het vasten Mijner ziel. Kom uit in het licht, wees vrij van beschuldigers en beschuldiging, vrij van alle lasten en plichten, die de wereld u oplegt, vrij om God te dienen en te verheerlijken, want het is alles voor u volbracht. Ontbind hem van al die dingen en laat hem heengaan."

Wat zal de eeuwigheid dan openbaren, dat er velen zijn geweest, die door slaafs berouw godsdienstig werden, misschien wel een hoge gèstelijke positie in de kerk bekleden, en meenden, uit de dood te zijn opgestaan tot het leven en toch altijd nog gebonden lagen. Wanneer Satan de gelegenheid krijgt, dan zal hij dit berouw trachten te bewerken, want hij heeft een bijzondere voorliefde tot de kerk, zodat Saul ook onder de profeten was, en een ander hart had ontvangen, en toch zelfmoord heeft gepleegd. Want een ander hart is nog geen nieuw hart. Met zulk een slaafs en wettisch berouw gaan wij dan, gelijk Judas, tot de hogepriesters des volks, en zeggen dat wij gezondigd hebben en dan gaan wij godsdienstig worden, maar zijn dan met ons berouw aan een verkeerd adres, want het klinkt u tegen: *wat gaat ons dit aan, gij moogt toezien!*

Anders is het met het berouw, dat door Gods Geest wordt gewerkt, want dan gaan wij met die droefheid naar God, want zij is uit God en keert tot God, waardoor het wezen zal:

*Ik zal hun redden uit de nood,
Bij 't dagen van het morgenrood.*

Zulk een berouw brengt ons tot een bedienend God in Christus en leert ons afzien van de mens met zijn godsdienst. *Want uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof en dat niet uit u, het is Gods gave; opdat niemand roeme.* Zulk een gelovig berouw wordt gewerkt doordat een ziel een blik mag slaan op een wenende Jezus, op Hem, Die mildelijk geeft en nooit verwijt, terwijl wij Hem met spuwsel en smaadheid overladen, en also bewijzen, dat Hij ons maar weinig waard is. Zodat het waar is: *de Rechtvaardige komt om en er is niemand die het ter harte neemt.* Jesaja 57:1a.

Al Gods kinderen zijn begrepen in het huisgezin van Bethanië en zullen allen vroeg of laat, met hun weg in de war lopen, omdat hun weg ook Gods weg is. Jezus moest sterven naar het eeuwig voornemen, *zodat Jona overboord moest*, David kwam uit te roepen: *ik heb gedwaald*; en Heman moest klagen: *ik ben gelijk als degenen, die in de kuil zijn nedergedaald.*

Alle middelen die ons op de godsdienstige markt worden aanprezen en opgedrongen, zoals: gebed, geloof, berouw, kerk gaan, doop en avondmaal, christelijke opvoeding, de sabbatten en hoogtijden onderhouden, enz. enz., die allen kunnen ons hart niet verbreken, doen Lazarus niet uitkomen, maar laten ons onbeweeglijk en roerloos in de dood. Met al onze vroomdoenerij staan wij onze verlossing juist in de weg en halen wij de knopen van zonde en dood nog steviger aan, maar beseffen het niet. En dan zullen wij de heerlijkheid Gods niet zien, omdat wij nog dood zijn in zonde en misdaden.

Gods doden weten dat zij dood zijn, beleven dat zij God met hun werken tegenstaan, voor hen wordt alles op aarde een graf, zodat zij niets meer tot hun verlossing tot stand kunnen brengen. Ze betwijfelen of zij wel een weg van de Heere hebben, want het gaat alles zo verkeerd. Na de eerste opstanding neemt de mens zich hartelijk voor om de Heere een dankbaar leven te wijden, maar wil dit doen door onwetendheid,

door de rechtvaardigheid die uit de wet is, en zo zal dit niet gaan. Zodat dit de reden is dat zij weer in het graf gezet worden, want zij moeten leren, dat Jezus alleen maar te dienen is met zonde en dood.

Geen heiligmaking in en naar het vlees; maar die tweede dood is een bewijs en kenmerk dat uw eerste opstanding geschied is, maar ook echt was en door God gewerkt. Zodat wij van die tweede grafstaat nog iets onder uw aandacht willen brengen, om dan te eindigen.

Wij lezen daarvan in de Prediker, hoofdstuk negen vers vijf en zes: *de doden weten niet met al; zij hebben geen loon meer, maar hun gedachtenis is vergeten; ook is alreeds hun liefde, ook hun haat, ook hun nijdigheid vergaan, en zij hebben geen deel meer in deze eeuw, in alles wat onder de zon geschied.*

Zij die deel hebben aan die eerste opstanding, behoren bij Gods geestelijke zeelieden, maar zullen gewis met die tweede dood kennis maken. Wanneer dit bij de lezers niet zo is, dan geve God door Zijn genade dat u maar een schrap door uw bekering mag halen, want dan is het alles verbeeldingswerk, waar u bedrogen mee zult uitkomen.

Ten eerste: *Gods kinderen gaan beleven, dat zij niet met al weten!*

In de eerste tijd der opstanding mochten zij met Job getuigen: *ik weet mijn Verlosser leeft! En Hij zal de laatste over het stof opstaan!* En dat mochten zij echt geloven, maar toch wisten zij toen nog niet, in welke afbrekende weg zij verlost zouden worden en welke barensood hun straks aan zou grijpen, om met Rebekka zo te sterven in die barenswee. En wanneer dan Lazarus sterven gaat, zonder geloof en zonder Borg, dan loopt het met al zijn wijsheid en wetenschap aan een eind en dan blijft er niets anders over dan dwaasheid en bespottig. Want dan roept alles hem toe: *waar is uw God?* En dat is de dood van al onze kennis en wetenschap, die teniet gedaan wordt. In dat graf is geen bezinning meer, want daar staat het verstand stil en geloven kunnen zij niet, dat dit de hoogste genade is. Want nu kan de Borg hun worden tot Wijsheid. Al onze wijsheid mag ons tot aan de poort brengen, maar kan deze poort niet ontsluiten, want dit is het genadewerk van Christus, zodat de ziel dit eerst zal mogen ondervinden.

Zolang de mens dus gebouwt dat hij een Borg bezit, zolang komt hij niet in de dood en beleeft hij zijn gebondenheid niet. Hij heeft Christus niet recht nodig tot zijn hulp en sterkte. Martha wist nog, dat haar broeder ten laatsten dage zou opstaan, maar dat stond nu net nog in de weg om verloren te gaan en in de dood te komen, want zij zag het leven nog achter de dood. Als wij het nog weten, als wij nog leven in de belofte dan kunnen wij daarover op gezelschap nog aardig redeneren, maar dan zijn wij nog niet eenzaam en verschoven, weten van geen rouw en tranenbrood en kan Jezus ook ons Zijn dierbare vertroosting niet schenken. Het leven blijft niet in de belofte en er blijft geen kracht in onze ondervindingen, maar dit alles trekt zich in de Beloofde terug, omdat wij naar Hem zullen uitzien en op Hem wachten. Historisch mogen wij veel weten. Maar de Waarheid is geen geschreven, maar een vleesgeworden Woord, en alzo zal Hij een gestalte in ons moeten verkrijgen. Zoals er eens een vrouw zei: *al verbranden zij alle bijbels en kerken, dan ligt alles in mijn God.*

Het zaligmakend geloof is er borg voor, dat Gods volk het niet meer met de historische feiten kan stellen, want de historie spreekt ons uit een ver verleden en van een verre toekomst, maar wij hebben voor het heden Gods Woord nodig, om elke dag te leven en te sterven. Als dit Woord heden in onze oren vervuld wordt, dan worden wij een grote dwaas, die de weg niet meer weet, want dan moet Christus de verse en levendige Weg voor ons worden. Dan worden alle wegen afgesloten en alle vluchthavens geblokkeerd en vergaat onze kennis.

Ten tweede: *ook hebben zij geen loon meer, maar hun gedachtenis is vergeten.*

Gods kerk heeft een tijd van werkzaamheden gekend, omdat zij nog wisten het scheepje van hun leven te besturen, ook op kerkelijk gebied, en daaraan was loon verbonden, wat bestond uit verschillende zaken, waardoor zij hun leven zochten te behouden. Met hun werken verwerven zij zich een goede naam en de gunst van mensen, maar door het stervensproces verging hun wetenschap en verstand, verloren zij hun vrienden, hun naam en hun eer, waarmede ook hun gedachtenis werd vergeten en het bewaarheid wordt: *het is Sion, niemand vraagt naar haar.*

Alles op aarde zoekt uw hulp en bijstand in de strijd tegen God, en wanneer gij die hulp niet meer verlenen kan, dan gaat alles u voorbij, omdat zij wel het úwe, maar niet ú begeren. En als u dan arm wordt, dan zouden zij u moeten helpen en daar hebben zij geen zin in, zodat uw gedachtenis vergeten wordt.

Ten derde: *ook is hun liefde vergaan.*

Gods kinderen hebben gezongen: *God heb ik lief!* Maar zullen gaan ondervinden, dat het om de weldaden gaat en niet om Zijn Persoon en daarom is het niet anders dan eigenliefde, waar zij van gaan walgen en dit geen *liefde tot God of hun naaste* durven noemen. Alleen wanneer God eens afdalt in de ziel, dan is er liefde, zelfs tot de vijanden, maar anders zoeken ook zij het hunne, maar nooit hetgeen van Christus Jezus is. En zo stierf Lazarus, zonder Borg en zonder liefde, als een vijand van God en zijn naaste.

De ware liefde tot God is gehoorzaamheid aan de wille Gods en de overzijde voor de geestelijke zeeman. Die gehoorzaamheid is niet om de wet te vervullen, maar om in Christus te geloven, ook in de zaak van het gebed der berouw, omdat wij niet bidden kunnen. Bidden is dienen, en die vrouwen moesten leren, dat dit werk alleen door hun Borg kon verricht worden en daarom werd hun bede uitgesteld en voorlopig van de hand gewezen. Niemand kan vragen om het leven uit de dood, omdat dit de grootste dwaasheid voor ons is, want met de dood is alles voor ons gedaan; en daarom zal Christus dit werk op Zich nemen. Zo zal de liefde van velen verkouden, omdat zij zien dat zij liefhebbers van zichzelf zijn, waardoor ook zware tijden voor onze wereld zullen ontstaan.

Ten vierde: *ook hun haat zal vergaan!*

Wij hebben geschreven dat de mens de zonde in zijn vrucht kan haten, maar de zonde in zijn wortel liefhebben. Want die wortel der zonde is, dat wij menen God lief te hebben en te dienen en de zonde te haten. Wat ons in de weg der godsdienst doet wandelen. Die weg, welke een ieder recht toeschijnt, maar welker einde in de dood zal uitlopen.

Het is de zonde dat Gods volk met de genade van de eerste opstanding Jezus te willen gaan dienen. Dat wil zeggen: voor de Waarheid strijden en in de bres staan; Achab willen overreden; vuur van de hemel laten regenen; en met het zwaard Jezus bevrijden. Maar toen was het van toepassing: *niemand lijde als een kwaaddoener, of als een die zich met eens anders doen bemoeit.*

Wij haten deze vrome zonde niet, maar hebben haar lief. Daarom: het graf waarin onze haat zal vergaan. Want alleen Jezus heeft de zonde gehaat, door Zichzelf niet te verdedigen. Smadelijk is de ontdekking dat wij de zonde zo liefhebben, er soms geheel van overwonnen liggen, maar het is een voorrecht voor Jezus, omdat Hij dan alleen de Overwinnaar kan zijn over dood en graf, om Zijn volk in Hem meer dan overwinnaar te doen zijn.

Ten vijfde: *ook hun nijdigheid vergaat!*

Asaf was nijdig op de voorspoed der goddelozen, dat zijn degenen die hun scheepje zo recht kunnen houden, geen banden tot hun dood, geen tranenbrood en altijd christelijk gezond, maar zijn bestraffing was er elke morgen, zijn werk altijd afgekeurd. En toch, de Heere weet alleen wat goed voor ons is en wat onze ziel kan zaligmaken.

Zo hebben Gods kinderen tenslotte geen deel meer in alles wat onder de zon geschiedt, zij kunnen nergens meer aan meedoen, omdat zij nergens een grond vinden voor de eeuwigheid. Zo dalen zij af met de handbomen des grafs en gaan heen, zonder begeerd te zijn.

Waarde Lezers!

Wanneer de Heere van leven en dood nog nooit wat aan uw ziel gedaan heeft, weet u misschien veel van kerkelijke, staatkundige en andere zaken, zodat alles achting voor u heeft, maar dan weet u niet met alles wat u ook weet. Want dan weet u niet *dat gij zijt arm, jammerlijk, blind en naakt*. Wat zaken zijn die niet gemist kunnen worden tot zaligheid. Alleen de levenden weten dat zij sterven zullen; en dat is genade, want dan zullen zij hun leven in een ander zoeken en vinden; en tegen de dag des doods de ark hebben voltooid.

Maar zij die de boze dag verre stellen, weten niet dat zij sterven zullen, maar zullen door de dood als een schuldeiser overvallen worden op een ogenblik dat zij het niet menen zullen.

Misschien zoekt u, met Ezau, een plaats des berouws, met tranen en gebeden; maar dat het toch gaat over de gevolgen van de zonden en om de verzondigde zegen des Vaders deelachtig te worden.

Lezers! Zoekt zoveel als u wilt, wijst niemand van uw deur, die wat van God wil zeggen, hebt de herbergzaamheid lief, maar zoekt in dit alles geen rust en grond voor de eeuwigheid; ook niet in uw gebed en tranen, want in Jezus ligt het berouw en de enige grond tot zaligheid.

Zo hebben wij u iets van de bevinding van Gods volk mogen beschrijven en nu wil ik tenslotte nog een vraag, die in uw hart zou kunnen oprijzen, beantwoorden, en die vraag is: *waaraan kunnen wij weten of wij al eens oprecht berouw over de zonde hebben gekregen, waarmee ik deel heb gekregen in de eerste opstanding en aan het geestelijk zeemansleven?*

Dit kunt u weten aan het feit dat gij u onwaardig voor God en de hemel bevindt, om met die heidense hoofdman uit te roepen: *ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zou inkomen*; en met Petrus zeggen moet: *Heere! ga uit van mij, want ik ben een zondig mens*.

Dan zult gē uw hart als een hel leren kennen en uzelf als een kind der hel. Dan zal de tempel een moordenaarskuil en de wachters als doden voor u worden. Dan zullen uw vrienden gekend worden als grijpende avondwolven; en alles om uw eigen schuld. Dit gezicht zal uw dood betekenen en deze aarde uw graf worden. Maar dan zal het meevallen, want dit graf is geheiligd en zal ons niet beschadigen en daar zult gij rusten tot de morgen der opstanding, de dageraad van de eeuwigen Sabbat, wanneer het voor het laatst zal wezen: *ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de dood! Lazarus, kom uit!* Dan blijven de grafdoeken der zonden en de zweetdoek van onze werkheiligheid voor eeuwig achter, om Hem dan te mogen dienen zonder gebrek en vrees, in ware gehoorzaamheid en deugd.

Bidt dan Gods oordelen niet meer af, maar laat het oordeel zich daar henen wentelen. Laat de vijanden van Gods kerk nog maar een ogenblik hun gang gaan, om van de aarde een hel te maken, - want wij doen er allemaal aan mee, - maar: *zalig zijn de doden die in de Heere sterven van nu aan, opdat zij rusten mogen van al hun zondige werken.* Amen.

Psalm 69:4-6

*Mijn broed'ren ben ik vreemd, door elk onteerd,
En onbekend de zonen mijner moeder;
'k Vindt onder hen geen schutheer noch behoeder,
Want d' ijver van Uw huis heeft mij verteerd.
Ik draag de schimp, de smaad en overlast
Dergenen, die algoede God, U smaden.
Ik heb geweend, in 't vasten mijner ziel,
Maar 'k wordt te meer met smaadheid overladen.*

*Ruk door Uw macht, mij uit het slijk, behoedt
En laat mij niet verzinken in de waat'ren;
Maar redt mij uit de handen mijner haat'ren,
Uit deze kuil en diepe watervloed.
Ach, laat de stroom mij over 't hoofd niet gaan,
Maar dat Uw arm 't geweld der diepte stuite;
Dat toch de put niet worde toegedaan;
Noch over mij zijn mond voor eeuwig sluiten.*

PSALM 135:8

VAN GESLACHTEN TOT GESLACHT
WORDT, NAAR ONZE DURE PLICHT,
BIJ UW VOLK UW GUNST HERDACHT.
WIJL GIJZELF, O HEER', HEN RICHT.
EN AAN HEN SCHOON DIEP IN SCHULD,
MET BEROUW GEDENKEN ZULT.